

SOPIMUS JOHDANNAISSOPIMUSTEN YLEISISTÄ EHDOSTA

1. Sopimuksen osapuolet

Nimi ("asiakas" tai "sopijapuoli")	Kannuksen kaupunki
Y-tunnus	0178455-6
LEI-tunnus	743700U6IGXVT6JVKL29
ja	
Nimi ("pankki" tai "sopijapuoli")	OP Yrityspankki Oyj
Y-tunnus	0199920-7
LEI-tunnus	549300NQ588N7RWKBP98

2. Sopimuksen ehdot

Tällä sopimuksella sopijapuolet sopivat yleisistä ehdoista, joita sovelletaan pankin ja asiakkaan välisiin tämän sopimuksen ("**yleissopimus**") liitteinä olevissa tuotekuvauksissa määriteltyihin yksittäisiin tai muihin pankin ja asiakkaan määrittämiin johdannais- ja valuuttakauppasopimuksiin ("**johdannaissopimus**"). Tuotekuvausten lisäksi asiakkaan ja pankin välisiin yksittäisiin johdannaissopimukseen sovelletaan muita yleissopimuksen liitteitä.

Yksittäisen johdannaissopimuksen tarkemmat ehdot sovitaan ja vahvistetaan erikseen ("**vahvistus**"). Yleissopimus, yksittäiset johdannaissopimukset ja vahvistukset muodostavat yhden sopimuksen ("**sopimus**").

Yleissopimus ei velvoita kumpaakaan sopijapuolta johdannaissopimuksen tekemiseen.

Pankki ei anna asiakkaalle sijoitusneuvontaa, ellei asiakkaan kanssa ole erikseen sovittu sijoitusneuvonnan antamisesta.

Asiakas vahvistaa saaneensa pankilta johdannaissopimuksen riskejä käsittelevän tiedotteen, joka on tämän yleissopimuksen liitteenä.

3. Päiväys ja allekirjoitus

Päiväys

Yrityksen tai yhteisön kaupparekisterin tai vastaavan mukainen allekirjoitus ja nimenselvennys

Tätä sivua ei allekirjoiteta erikseen, jos asiakas hyväksyy tämän sopimuksen sähköisillä tunnistusvälineillä.

Laatija	Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Internet / sähköpostiosoite
OP Yrityspankki Oyj	PL 308	Gebhardinaukio 1,	010 252 010	op.fi
	00013 OP	Helsinki		etunimi.sukunimi@op.fi

---

1 Määritelmät

1.1 Vahvistus

Pankki vahvistaa tehdyn johdannaissopimuksen tai voimassaolevan johdannaissopimuksen muutoksen kirjallisesti asiakkaalle, jonka tulee tarkastaa vahvistuksen ehdot. Jos asiakas ei reklamoi vahvistuksessa mahdollisesti havaitsemastaan virheestä pankille Euroopan parlamentin ja neuvoston antaman asetuksen OTC-johdannaisista, keskusvastapuolista ja kauppatietorekistereistä ((EU) N:o 648/2012 mahdollisine myöhempine muutoksineen) määrittämässä aikataulussa, katsotaan, että asiakas on hyväksynyt vahvistuksen, ellei vahvistuksessa ole ilmeistä virhettä.

Mikäli puhelimitse tai muulla tavoin tehdyn yksittäisen johdannaissopimuksen ja vahvistuksen välillä on eroavuuksia, noudatetaan vahvistusta, jollei vahvistuksessa ole ilmeistä virhettä. Jos vahvistuksen ja yleissopimuksen välillä on eroavuuksia, noudatetaan vahvistusta.

Yksittäinen johdannaissopimus on voimassa ja täytännönpanokelpoinen riippumatta siitä, onko asiakas reklamoinut pankille mahdollisesti havaitsemastaan virheestä.

1.2 Johdannaissopimuksen voimassaolo

Johdannaissopimus syntyy, kun sopijapuolet ovat keskenään sopineet johdannaissopimuksen ehdoista. Johdannaissopimus on voimassa tekopäivästä päättymispäivään. Johdannaissopimuksen sopijapuolten oikeudet ja velvollisuudet ovat voimassa kuitenkin siihen asti, kunnes kaikki sovitut maksut tai toimitukset ovat tulleet suoritetuiksi.

1.3 Johdannaissopimuksen tekopäivä

Johdannaissopimuksen tekopäivällä tarkoitetaan päivää, jona sopijapuolet sopivat johdannaissopimuksen ehdoista.

1.4 Johdannaissopimuksen alkamispäivä

Johdannaissopimuksen alkamispäivä on vahvistuksessa määritelty päivä.

1.5 Johdannaissopimuksen päättymispäivä

Johdannaissopimuksen päättymispäivä on vahvistuksessa määritelty päivä.

1.6 Laskennallinen pääoma

Laskennallinen pääoma on se määrä, jolle korkoa lasketaan tai muunlainen hinta- tai kurssinoteeraus tehdään. Laskennallinen pääoma voidaan määritellä yhdessä tai useammassa valuutassa.

1.7 Pankkipäivä

(a) (i) **"TARGET-pankkipäivä"** tai **"TARGET"**: Päivä, jolloin Eurojärjestelmän maksujärjestelmä TARGET on toiminnassa.

(ii) **"Helsingin pankkipäivä"** tai **"Helsinki"**: Viikonpäivät maanantaista perjantaihin, jolloin pankit Helsingissä ovat yleisesti avoinna.

(iii) Muu pankkipäivä: Pankkipäivä muissa valuutoissa kuin eurossa on päivä, jona pankit Helsingissä ja kyseisen valuutan valuuttakaupungissa ovat yleisesti avoinna ja kyseisessä valuutassa käydään valuutta- ja rahamarkkinakauppaa.

(b) Mikäli vahvistuksessa ei ole mainittu pankkipäivää, pankkipäivä on päivä, jolloin pankit Helsingissä ja kohdan 1.10 mukaisessa kyseisen valuutan valuuttakaupungissa ovat yleisesti avoinna ja kyseisessä valuutassa käydään valuutta- ja rahamarkkinakauppaa. Mikäli kyseinen valuutta on euro, pankkipäivä on sellainen päivä, joka on sekä Helsingin pankkipäivä että TARGET-pankkipäivä.

Euromääräisiä maksuja voidaan selvittää pankeissa ja valuutta- ja rahamarkkinoilla sellaisenakin päivänä, jolloin pankit eivät Helsingissä muutoin ole yleisesti avoinna.

1.8 Pankkipäiväolettama

Pankkipäiväolettama on vahvistuksessa määritelty soveltamisohje siitä, miten vahvistuksessa määritellyt päivät siirtyvät, jos ne eivät ole pankkipäiviä.

Pankkipäiväolettamat:

"Seuraava": Vahvistuksessa määritelty päivämäärä siirtyy lähinnä seuraavaksi pankkipäiväksi.

"Sovellettu seuraava": Vahvistuksessa määritelty päivämäärä siirtyy lähinnä seuraavaksi pankkipäiväksi paitsi, jos seuraava pankkipäivä on seuraavan kalenterikuukauden puolella, jolloin sovitettu päivämäärä siirtyy edeltäväksi pankkipäiväksi.

“Edeltävä”: Vahvistuksessa määritelty päivämäärä siirtyy edeltäväksi pankkipäiväksi.

1.9 Määrittelijä

Määrittelijänä toimii pankki. Määrittelijän tehtävänä on määrittellä yksittäiseen johdannaissopimukseen sovellettavat korot, kurssit, hinnat tai noteeraukset, maksupäivinä maksettavat määrät sekä muut maksujen tai toimitusten määrittelyä varten tarvittavat määritykset, joista pankki ilmoittaa asiakkaalle.

1.10 Valuuttakaupunki

Valuuttakaupunki on kunkin valuutan osalta vahvistuksessa määritelty kaupunki. Jos tällaisia kaupunkeja ei ole erikseen vahvistettu, valuuttakaupungit määräytyvät esimerkiksi alla oleville valuutoille seuraavasti:

(a)	Valuutta	Kaupunki
	Australian dollari	Sydney
	Englannin punta	Lontoo
	Japanin jeni	Tokio
	Kanadan dollari	Toronto
	Norjan kruunu	Oslo
	Puolan zloty	Varsova
	Ruotsin kruunu	Tukholma
	Sveitsin frangi	Zürich
	Tanskan kruunu	Kööpenhamina
	Venäjän rupla	Moskova
	Yhdysvaltain dollari	New York
- (b) Valuuttakaupunkina on kunkin maksuvaluutan tärkein pankkitoiminnan keskus, mikäli valuutta on jokin muu kuin jäljempänä kohdassa 1.11 mainittu tai mikäli kohdassa 1.10 (a) listattu kaupunki muuttuu toiseksi.

1.11 Valuutat

1.11.1 Euro

“Euro”, “EUR” ja “€” tarkoittaa virallista rahayksikköä niissä Euroopan unionin jäsenmaissa, jotka liittyvät Euroopan talous- ja rahaliiton (EMU) kolmanteen vaiheeseen 1.1.1999 tai sen jälkeen ja joista yhteisesti käytetään nimitystä euroalue.

1.11.2 Muut valuutat

Seuraavat määrittelyt tarkoittavat kunkin maan laillista valuuttaa. Alla oleva luettelo ei ole tyhjentävä, vaan sopijapuolet voivat sopia käyttävänsä yksittäisessä johdannaissopimuksessa myös muuta valuuttaa.

AUD	=	Australian dollari
CAD	=	Kanadan dollari
CHF	=	Sveitsin frangi
DKK	=	Tanskan kruunu
GBP	=	Englannin punta
JPY	=	Japanin jeni
NOK	=	Norjan kruunu
PLN	=	Puolan zloty
RUB	=	Venäjän rupla
SEK	=	Ruotsin kruunu
USD	=	Yhdysvaltain dollari

1.12 Valuuttapari

Valuuttaparilla tarkoitetaan (i) valuuttaoptiosopimuksen osalta call -valuuttaa ja put -valuuttaa, (ii) valuutan termiinisopimuksen osalta vaihdettavia valuuttoja ja (iii) valuutan nettotermiinisopimuksen osalta kohde-etuusvaluuttaa ja vastavaluuttaa.

1.13 Viitekorot

1.13.1 Vaihtuvien korkojen määritelmät

Pankki ilmoittaa vaihtuvien korkojen määritelmät OP:n verkkosivuilla osoitteessa <https://www.op.fi/yritykset/sijoittaminen/hakemisto>. Jos osoite muuttuu, pankki ilmoittaa asiakkaalle muuttuneen osoitteen kohdan ilmoitukset ja niiden tarkastaminen mukaisesti.

Asiakas hyväksyy, että jos yksittäiseen johdannaissopimukseen sovitun vaihtuvan koron määritelmää, laskentamenetelmää tai muuta tapaa, jonka perusteella kyseistä vaihtuvaa korkoa lasketaan tai määritetään, muutetaan, voi pankki käyttää kyseistä vaihtuvaa korkoa muutettuna.

1.13.2 Korkotiedon puuttuminen

Jos edellä kohdassa 1.13.1 tarkoitettua tai muuta vahvistuksessa määriteltyä vaihtuvaa korkoa ei ole tai ei tule olemaan saatavissa esimerkiksi siitä syystä, että vaihtuvan koron noteeraaminen on lakannut tai tulee lakkaamaan tai tilapäisesti keskeytynyt taikka vaihtuvan koron laskenta- tai määräytymisperusteet ovat muuttuneet, määrittelee pankki käytettävän vaihtuvan koron ottaen huomioon kansainvälisen markkinakäytännön ja mahdollisen lainsäätelyn taikka viranomaisen päätöksen, ohjeistuksen tai suosituksen. Pankki voi käyttää myös edellistä saatavilla olevaa vaihtuvan koron noteerausta.

Pankki määrittelee yksityiskohtaiset periaatteet ja toimenpiteet vaihtuvien korkojen lakkaamisesta ja/tai muuttumisesta voimassa olevan säätelyn mukaisesti laatimassaan jatkuvuussuunnitelmassa. Jatkuvuussuunnitelma ei ole julkinen asiakirja.

1.13.3 Korkotiedon oikaisu

Jos käytetyn viitekoron lähde oikaisee korkotiedon tunnin kuluessa siitä, kun se esitti tiedon ensimmäisen kerran, käytetyn viitekoron arvo muuttuu vastaavasti.

1.13.4 Fixing-kurssin oikaisu

Jos hintalähde oikaisee julkaisupäivänä julkaisemaansa fixing-kurssia tunnin kuluessa siitä, kun se julkaisi tiedon ensimmäisen kerran, tai jos fixing-kurssin julkaisu perustuu valtion viranomaisen (esim. keskuspankki) julkaisemaan tietoon ja tällainen viranomainen oikaisee julkaisemaansa tietoa viiden päivän sisällä julkaisupäivästä lukien, oikaistaan fixing-kurssi ja maksettava määrä oikaisua vastaavaksi edellyttäen, että sopijapuoli on pyytänyt oikaisun huomioon ottamista viiden päivän sisällä oikaisun julkistamisesta.

Jos oikaisua koskeva vaatimus esitetään julkaisupäivän jälkeen, jolta päivältä fixing-kurssi on otettu, maksetaan tai palautetaan oikaisua vastaava määrä vastaanottajan rahoituskustannusta vastaavine vuotuisine korkoineen alkuperäisen nettosuorituksen maksupäivästä tämä päivä mukaan lukien oikaisua vastaavan määrän maksupäivään tämä päivä pois lukien.

1.13.5 Hintalähde

Hintalähteellä tarkoitetaan yleisesti rahoitusmarkkinoilla käytettyä hinnanseurantajärjestelmää (esim. Reuters).

1.13.6 Referenssipankki

Referenssipankilla tarkoitetaan johdannaissovimusmarkkinoilla aktiivisesti toimivaa pankkia, jolla on hyvä luottokelpoisuus ("**referenssipankki**").

Sopijapuolena oleva pankki ei voi toimia referenssipankkina omassa asiassaan.

1.13.7 Pyöristäminen

- Laskutoimituksissa käytetyt tai niiden tuloksina saadut prosenttiluvut ilmaistaan enintään viiden desimaalin (prosentin sadastuhannesosan) tarkkuudella siten, että kuudes desimaali (prosentin miljoonasosa) pyöristetään tarvittaessa lähimpään viidenteen desimaaliin siten, että jos kuudes desimaali on vähintään 5, pyöristys suoritetaan ylöspäin, muutoin alaspäin.
- EUR-EONIA-OIS-COMPOUND-korkoa määriteltäessä tulokseksi saatu prosenttiluku pyöristetään tarvittaessa a)-kohdan menetelmän mukaisesti, mutta neljän desimaalin (prosentin kymmenestuhannesosan) tarkkuudella.
- Laskutoimituksissa käytetyt tai niiden tuloksina saadut eri valuutoissa olevat määrät pyöristetään kyseistä valuuttaa koskevan markkinakäytännön mukaisesti.

1.14 Korkotekijä

- "Todelliset/365 (kiinteä)"**, jolloin korkojakson todelliset päivät jaetaan 365:llä.
- "Todelliset/360"**, jolloin korkojakson todelliset päivät jaetaan 360:llä.
- "30/360"** eli **"bond-sääntö"**, jolloin korkovuosi koostuu 12:sta 30:n päivän kuukaudesta, jotka jaetaan 360:llä. Kun korkojakson ensimmäinen päivä on muu kuin kuukauden 30. tai 31. päivä ja korkojakson viimeinen päivä on kuukauden 31. päivä, kuukautta ei muuteta 30-päiväiseksi. Korkojakson viimeisen päivän ollessa helmikuun viimeinen päivä, helmikuuta ei muuteta 30-päiväiseksi.
- "30E/360"** eli **"eurobond-sääntö"**, jolloin korkovuosi koostuu 12:sta 30:n päivän kuukaudesta (kuitenkin niin, että viimeisen korkojakson viimeisen

päivän ollessa helmikuun viimeinen päivä, ei helmikuuta muuteta 30-päiväiseksi), jotka jaetaan 360:llä.

(e) **“Todelliset/Todelliset”**, jolloin korkojakson todelliset päivät jaetaan 365:llä (karkausvuonna 366:lla).

- (i) **“Todelliset/Todelliset (ISDA)”**-menetelmässä jakaja vaihtelee sen mukaan, osuuko osa korkojaksosta karkausvuodelle. Korkojakso jaetaan kahteen osaan siten, että se osa korkojaksosta, joka osuu karkausvuoden puolelle, jaetaan 366:lla, ja se osa korkojaksosta, joka ei osu karkausvuodelle, jaetaan 365:llä. Kunkin korkojakson osan nimittäjässä käytetään päivien todellista lukumäärää ja osat lasketaan yhteen.
- (ii) **“Todelliset/Todelliset (ICMA)”**-menetelmässä jakaja on korkojakson todelliset päivät kerrottuna vuoden aikana olevien kuponkijaksojen määrällä (poikkeuksen muodostavat ICMA:n koronlaskemista koskevat säännöt).

Jollei vahvistuksessa ole muuta mainittu, käytetään Todelliset/Todelliset (ICMA)-menetelmää.

1.15 Negatiivinen korko

(a) Negatiivisen koron menetelmä

Mikäli jonakin koronmaksupäivänä sopijapuolen maksettavan vaihtuvan koron määrän arvo (joko negatiivisen vaihtuvan koron tai vaihtuvasta korosta vähennettävän marginaalin vuoksi) on negatiivinen, ei sopijapuolella ole tällaiselta korkojaksolta koronmaksuvelvollisuutta. Sen sijaan toinen sopijapuoli maksaa sopijapuolelle tällaisen negatiivisen vaihtuvan määrän absoluuttisen arvon oman mahdollisen maksuvelvoitteen lisäksi. Tällainen vaihtuva määrä on maksettava siinä valuutassa, jossa vaihtuva määrä olisi maksettu, jos sen arvo olisi ollut positiivinen.

(b) Nollakoron menetelmä

Mikäli jonakin koronmaksupäivänä sopijapuolen maksettavan vaihtuvan koron määrän arvo (joko negatiivisen vaihtuvan koron tai vaihtuvasta korosta vähennettävän marginaalin vuoksi) on negatiivinen, ei sopijapuolella ole tällaiselta korkojaksolta koronmaksuvelvollisuutta eikä toisella sopijapuolella ole velvollisuutta mak-

saa sopijapuolelle tällaisen negatiivisen vaihtuvan määrän absoluuttista arvoa oman maksuvelvoitteen lisäksi.

Jollei vahvistuksessa ole muuta mainittu, sovelletaan negatiivisen koron menetelmää.

1.16 Asiakkaan läheisyhteisö

Asiakkaan läheisyhteisöllä tarkoitetaan asiakkaan mahdolliseen konsernirakenteeseen kuuluvaa emoyhtiötä, tytäryhtiötä tai sisaryhtiötä. Lisäksi asiakkaan läheisyhteisöllä tarkoitetaan luonnollista henkilöä, joka omistaa yli 50 prosenttia asiakkaan osakepääomasta, äänioikeuksista tai muusta osuuspääomasta taikka joka muutoin käyttää asiakkaan tosiasiallista määräysvaltaa.

1.17 Pankin konserniyhteisö

Pankin konserniyhteisöllä tarkoitetaan mitä tahansa OP Ryhmään kuuluvaa yhteisöä.

1.18 Ennenaikainen päättymispäivä

Pankin määrittämä päivä, jolloin sopimuksen voimassaolo päättyy kohtien 6 tai 7 perusteella ja mille päivälle pankki laskee kohdan 9 mukaisen nettotappion tai nettotoiton. Ennenaikainen päättymispäivä on kuitenkin viimeistään 20 pankkipäivää siitä, kun irtisanova sopijapuoli on todistettavasti toimittanut irtisanomisilmoituksen vastapuolelle.

Mikäli irtisanova sopijapuoli on pankki, on ennenaikainen päättymispäivä aikaisintaan päivä, jolloin asiakas on saanut tiedoksi pankilta irtisanomisilmoituksen kohdan Ilmoitukset ja niiden tarkastaminen mukaisesti.

2 Vakuuttelut

Kumpikin sopijapuoli vakuuttaa toiselle sopijapuolelle yleissopimuksen tehoketkellä ja aina, kun yksittäinen johdannaissopimus tehdään, että:

- (a) sopijapuoli on lainmukaisesti perustettu ja sillä on oikeus, kelpoisuus ja toimivalta tehdä yleissopimus, yksittäisiä johdannaissopimuksia sekä mahdollinen Vakuuden toimittaminen -sopimus tai muu vakuussitoumus ja suorittaa yleissopimuksen, yksittäisten johdannaissopimusten ja mahdollisen Vakuuden toimittaminen -sopimuksen tai muun vakuussitoumuksen mukaiset velvoitteet, ja tässä tarkoituksessa sopijapuoli on ryhtynyt kaikkiin tarvittaviin toimenpiteisiin ja saanut

- tarvittavat lainvoimaiset suostumukset ja päätökset,
- (b) yleissopimuksesta, yksittäisistä johdannaissopimuksista ja mahdollisesta Vakuuden toimittaminen -sopimuksesta tai muusta vakuussitoumuksesta aiheutuu sille lain mukaan sitovia täytönpanokelpoisia velvoitteita,
  - (c) yleissopimuksen, yksittäisten johdannaissopimusten tai mahdollisen Vakuuden toimittaminen -sopimuksen tai muun vakuussitoumuksen tekeminen ja niistä aiheutuvien velvoitteiden täyttäminen ei ole lain, viranomaisten määräysten, sopijapuolen yhtiöjärjestyksen, sääntöjen tai päätösten, muun sopimuksen tai sitoumuksen vastaista ja
  - (d) sopijapuolella on oikeushenkilötunniste (jäljempänä "LEI-tunnus" eli Legal Entity Identifier), jonka sopijapuoli sitoutuu pitämään asianmukaisesti voimassa ainakin niin kauan, kun asiakkaan ja pankin välillä on voimassa olevia yksittäisiä johdannaissopimuksia. Mahdollisessa yritysjärjestelytilanteessa (esimerkiksi sulautuminen, jakautuminen, liiketoiminnan siirto) sopijapuoli sitoutuu varmistamaan, että sopijapuolella on voimassa oleva LEI-tunnus viimeistään yksittäisen johdannaissopimuksen velvoitteiden siirtyessä sopijapuolelle.

Asiakkaan puolesta yleissopimuksen allekirjoittavat asiakkaan edustajat vielä erikseen vakuuttavat, että yhteisö on tehnyt kaikki tarvittavat yleissopimukseen, yksittäisiin johdannaissopimuksiin, mahdolliseen Vakuuden toimittaminen -sopimukseen tai muuhun vakuussitoumukseen liittyvät päätökset.

Asiakas vakuuttaa lisäksi pankille, että

- (a) asiakas tai asiakkaan konserniin tai tosiasialliseen määräysvaltaan kuuluva yhteisö,
- (b) asiakkaan suora tai välillinen omistaja, jolla on vähintään 25 prosentin omistusosuus osakkeista/osuuksista tai niiden tuottamasta äänimäärästä taikka vastaavanlainen määräysvalta perustuen yhtiöjärjestykseen tai sopimukseen tai joka muuten käyttää asiakkaassa tosiasiallista määräysvaltaa; ja

- (c) asiakkaan parhaan tietämyksen mukaan kohdissa a) tai b) tarkoitetun yhteisön hallituksen jäsen, toimitusjohtaja, johtaja, työntekijä, toiminnimenkirjoitukseen oikeutettu tai muu edustaja:

1) ei ole pakotteiden kohteena tai toimi pakotteiden kohteena olevan yksityis- tai oikeushenkilön puolesta, 2) noudattaa siihen soveltuvia pakotteita, ja 3) ei tietoisesti mahdollista tämän sopimuksen mukaista toimintaa pakotteiden alaisesta liiketoiminnasta taikka pakotteiden kohteena olevalta yksityis- tai oikeushenkilöltä saatavilla varoilla.

Pakotteilla tarkoitetaan Suomen valtion, Yhdistyneiden Kansakuntien, Euroopan unionin, Amerikan Yhdysvaltojen ja Yhdistyneiden Kuningaskuntien taikka näiden toimivaltaisten viranomaisten tai toimielinten asettamaa, hallinnoimaa, hyväksymää tai toimeenpanemaa pakotetta, taloudellista sanktiota, vienti- tai tuontikieltoa, kauppasaartoa tai muuta rajoittavaa toimenpidettä.

Tämän asiakkaan antaman vakuutuksen tulee toteutua tämän sopimuksen voimassa ollessa siihen saakka, kunnes tämä sopimussuhde on päättynyt, ja siitä aiheutuvat velvoitteet on kokonaisuudessaan ja lopullisesti hoidettu asiakkaan ja pankin välillä. Mikäli tämä asiakkaan pankille antama vakuutus osoittautuu virheelliseksi, pankilla on oikeus lakata välittömästi tarjoamasta tämän sopimuksen mukaisia palveluita asiakkaalle ja irtisanoa tämän sopimus päättymään välittömästi 6.2 mukaisesti.

3 Maksu- ja toimitusvelvoitteet

Sopijapuoli on velvollinen suorittamaan vahvistuksessa määritellyt maksu- tai toimitusvelvoitteet sovitun mukaisesti.

Mikäli sopijapuolilla on samana maksupäivänä vastakaisia samaan johdannaissopimukseen perustuvia samassa valuutassa olevia maksuvelvoitteita, maksut nettotetaan siten, että se sopijapuoli, joka on velkaa toiselle, maksaa vain nettovelan. Jos sopijapuolet eivät vahvistuksessa tai muutoin kirjallisesti muuta sovi, sovelletaan maksujen nettouttamisessa tämän kappaleen ehtoja.

Sopijapuolet voivat sopia kirjallisesti päivän, josta lukien kahteen tai useampaan johdannaissopimukseen perustuvat saman maksupäivän samassa valuutassa olevat

maksut nettoutetaan siten, että se sopijapuoli, joka on velkaa toiselle, maksaa vain nettovelan.

Asiakas ilmoittaa pankille yksittäisissä johdannaissopimuksissa käytettävät maksuliiketilit kirjallisesti ennen kaupankäynnin aloittamista. Asiakkaan tulee ilmoittaa pankille viipymättä maksuohjeiden muutoksista.

Jos asiakkaalla on yksittäisten johdannaissopimusten selvittämistä varten maksuliiketili OP Ryhmässä, pankki hyvittää nettovelkansa asiakkaan tilille tai veloittaa nettosaatavansa asiakkaan tililtä, jollei vahvistuksessa ole toisin sovittu. Asiakas on velvollinen huolehtimaan, että veloitettavalla tilillä on maksupäivänä riittävä kate.

Mikäli kyseessä on valuutan spot-sopimuksesta tai valuuttajohdannaissopimuksesta erääntyvä saatava ja maksu, katteen varmistamiseksi pankilla on oikeus veloittaa valuuttasaatavansa asiakkaan tililtä ennen toisen valuutan hyvittämistä asiakkaan tilille.

Jos asiakkaalla on yksittäisten johdannaissopimusten selvittämistä varten maksuliiketili muualla kuin OP Ryhmässä, maksuliikenne hoidetaan yksittäisessä johdannaissopimuksessa sovittujen maksujen maksupäivien mukaisesti.

4 Asiakkaan tiedonantovelvollisuus pankille

Asiakkaan on toimitettava pankille pyydettyä tilinpäätöksensä liitetietoineen kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä samoin kuin välitilinpäätöksensä pyydettyä tai erikseen sovitulla tavalla. Asiakkaan on ilmoitettava pankille ilman aiheutonta viivytystä antamissaan yhteystiedoissa tapahtuneista muutoksista. Pankki ei vastaa vahingosta, joka johtuu siitä, että asiakas ei ole ilmoittanut pankille edellä mainittujen tietojen muuttumisesta.

Asiakkaan on annettava pankille pyynnöstä kohtuullisen ajan kuluessa sellaisia tietoja asiakkaan tai asiakkaan läheisyhteisön toiminnasta, varoista tai taloudellisesta asemasta, jotka pankki tarvitsee asiakkaan luottoriskin arviointia varten ja jotka ovat asiakkaan tai asiakkaan läheisyhteisön hallussa tai saatavissa. Lisäksi asiakkaan tulee välittömästi ilmoittaa pankille liiketoiminnassaan tai asiakkaan läheisyhteisön liiketoiminnassa tapahtuneista olennaisista muutoksista.

Asiakkaan tulee ilmoittaa pankille kohdan 6.2 mukaisesta irtisanomisperusteesta sekä mahdollisista toimenpiteistä, joihin on ryhdytty niiden korjaamiseksi välittömästi tultuaan tietoiseksi irtisanomisperusteesta tai niiden mahdollisesta olemassaolosta tai syntymisestä.

Pankilla ja pankin konserniyhteisöllä on oikeus käyttää hyväksi niiden hallussa olevaa asiakasta tai sen asiakassuhdetta OP Ryhmään koskevaa tietoa missä tahansa asiakkaan ja OP Ryhmän välisessä asiakassuhteessa, ellei pakottavasta lainsäädännöstä muuta johdu. OP Ryhmään kuuluvat yhteisöt voivat myös antaa tietoa pankin konserniyhteisöille, joilla on myös oikeus käyttää ja jakaa tietoa edellä mainituin perustein, ellei pakottavasta lainsäädännöstä muuta johdu.

5 Viivästyskorko ja muut kulut

Mikäli sopijapuoli ei maksa eräpäivänä maksuvelvoitetaan, se on velvollinen maksamaan viivästyneelle määrälle viivästyskorkoa alkuperäisestä eräpäivästä suorituspäivään.

Viivästyskorko euromääräisille suorituksille määräytyy Korkolain (20.8.1982/633, mahdollisine muutoksineen) kaupallisia sopimuksia koskevan sääntelyn mukaisesti kuitenkin siten, että viitekorko on vähintään 0 prosenttiyksikköä.

Muun valuutan määräisille suorituksille viivästyskorko on kahdeksan prosenttiyksikköä yli kyseisen valuutan yön yli koron, joka on vähintään 0 prosenttiyksikköä.

Viivästyskoron lisäksi pankilla on oikeus vaatia asiakasta korvaamaan pankille mahdolliset välittömät ja välilliset vahingot ja kustannukset, jotka ovat aiheutuneet siitä, että asiakas ei ole täyttänyt yleissopimuksen tai yksittäisen johdannaissopimuksen mukaisia velvollisuuksiaan. Tällaisia vahinkoja voivat olla esimerkiksi pankille aiheutuneet tilinylityskulut, pankille aiheutuneet vahingot omassa suojauksessaan, selvityskulut, muut ylimääräiset kulut ja työ.

6 Sopimuksen voimassaolo

6.1 Sopimuksen voimassaolo

Yleissopimus on voimassa toistaiseksi. Sen lisäksi mitä 6, 7 ja 13 kohdissa on sovittu, sopijapuolella on oikeus irtisanoa yleissopimus kirjallisesti päättymään heti kuitenkin niin, että sitä sovelletaan voimassaoleviin johdan-

naissopimukseen niiden päättymispäivään saakka. Sopimuksen voimassaolon päättymiseen liittyvien maksujen nettouttaminen tapahtuu jäljempänä kohdan 9 mukaisesti.

Jos asiakkaan ja pankin välillä ei ole ollut voimassa yhtään johdannaissopimusta viimeksi kuluneen viiden (5) vuoden aikana, voi pankki ilman erillistä irtisanomisilmoitusta pitää yleissopimusta päättyneenä.

6.2 Sopimuksen irtisanominen

Sopijapuolella on oikeus irtisanoa sopimus, jos

- (a) toinen sopijapuoli laiminlyö sopimuksen mukaisen maksuvelvoitteen eikä ole korjannut laiminlyöntiään kolmen Helsingin pankkipäivän kuluessa kirjallisen huomautuksen vastaanottamisesta. Mikäli sopijapuolen laiminlyönti johtuu teknisestä viasta, hallinnollisluonteisesta tai operationaalisesta syystä, ja sopijapuolella olisi ollut suoritettavat varat hallussaan, ei toisella sopijapuolella ole oikeutta irtisanoa sopimusta tämän kohdan perusteella,
- (b) toinen sopijapuoli laiminlyö sopimuksen mukaisen muun velvoitteen eikä ole korjannut laiminlyöntiään kolmen Helsingin pankkipäivän kuluessa kirjallisen huomautuksen vastaanottamisesta,
- (c) toinen sopijapuoli asetetaan selvitystilaan tai konkurssiin taikka tuomioistuimelle tehdään sopijapuolta koskeva hakemus konkurssin, yrityssaneerauksen tai yksityishenkilön velkajärjestelyn aloittamisesta tai
- (d) pankin toiminta keskeytetään, pankki asetetaan selvitystilaan tai sen toimilupa peruutetaan.

Pankilla on oikeus irtisanoa sopimus myös, jos

- (a) asiakas aloittaa neuvottelut minkä tahansa velkansa maksun lykkäämisestä tai uudelleenjärjestelystä, sopii akordista tai muusta vastaavasta menettelystä velkojensa kanssa,
- (b) asiakkaan läheisyhteisö asetetaan selvitystilaan tai konkurssiin taikka tuomioistuimelle tehdään asiakkaan läheisyhteisöä koskeva hakemus konkurssin, yrityssaneerauksen tai yksityishenkilön velkajärjestelyn aloittamisesta,
- (c) asiakas tai asiakkaan läheisyhteisö laiminlyö pankille, pankin konserniyhteisölle tai mille tahansa

muulle velkojalle antamansa velkasitoumuksen tai pankin, pankin konserniyhteisön tai minkä tahansa muun velkojan kanssa tehdyn muun sitoumuksen mukaisen maksuvelvoitteen, eikä ole maksanut sitä eräpäivänä tai sopimukseen perustuvan muun mahdollisen määräajan puitteissa tai sellainen velka on julistettu tai voidaan julistaa ennenaikaisesti erääntyneeksi,

- (d) asiakas laiminlyö sopimuksen kohdan 2 perusteella antamia vakuuttelujaan,
- (e) asiakkaan omistajasuhteissa tapahtuu muutos ilman pankin suostumusta siten, että yksi omistaja tai useat yhteistuumin toimivat omistajat saavuttavat yli 50 prosentin enemmistön osakepääomasta tai äänioikeuksista tai muusta osuuspääomasta,
- (f) asiakas tai asiakkaan läheisyhteisö sulautuu, jakautuu taikka asiakkaassa tai asiakkaan läheisyhteisössä tapahtuu jokin muu organisaatorakenteeseen liittyvä muutos ilman pankin suostumusta sekä edellyttäen, että asiakkaan tai sen läheisyhteisön taloudellinen asema tällaisen järjestelyn seurauksena heikkenee huomattavasti siten, että pankki voi katsoa asiakkaan tai sen läheisyhteisön velkojen tai muiden sitoumusten tai velvoitteiden takaisinmaksukyvyyn vaarantuvan,
- (g) asiakkaan tai asiakkaan läheisyhteisön liiketoiminnassa tapahtuu olennainen muutos tai uudelleenjärjestely ilman pankin suostumusta sekä edellyttäen, että asiakkaan tai sen läheisyhteisön taloudellinen asema tällaisen järjestelyn seurauksena heikkenee huomattavasti siten, että pankki voi katsoa asiakkaan tai sen läheisyhteisön velkojen tai muiden sitoumusten tai velvoitteiden takaisinmaksukyvyyn vaarantuvan tai
- (h) sopimuksen mukaisista maksuvelvoitteista annettu vakuus ei ole pankin harkinnan mukaan enää riittävä, turvaava, sitova tai täytäntöönpanokelpoinen suhteessa vakuuden antajaan tai asiakkaaseen, eikä vakuutta täydennetä tai korvata pankin pyynnöstä.

7 Muutokset laeissa ja viranomaisten määräyksissä

Jos laeissa tai viranomaisten määräyksissä tapahtuu sellaisia muutoksia, että sopijapuolten välisen johdannais sopimuksen velvoitteen noudattaminen tulee toiselle tai molemmille sopijapuolille lain vastaiseksi tai muuten kielletyksi, tulee sen sopijapuolen, jota lain tai viranomaisten määräysten muutos koskee (**"estynyt sopijapuoli"**), heti ilmoittaa toiselle sopijapuolelle tilanteen muuttumisesta.

Tämän jälkeen sopijapuolet neuvottelevat saadakseen aikaan korvaavan järjestelyn, jotta edellä mainittu tilanne vältettäisiin. Jos korvaavasta järjestelystä ei pystytä sopimaan 15 pankkipäivän aikana, estyneellä sopijapuolella on oikeus kirjallisesti ilmoittaa toiselle sopijapuolelle edellisessä kappaleessa tarkoitetun johdannais sopimuksen päättyneen sellaisena pankkipäivänä, jolloin on kulunut vähintään viisi päivää, mutta ei enempää kuin 10 päivää tällaisen ilmoituksen antamisesta.

Jos muutos laissa tai asetuksessa tai niiden tulkinnassa, joka pankin harkinnan mukaan liittyy pankkia koskeviin vakavaraisuus-, maksuvalmius- tai muihin vastaaviin säännöksiin, lisää pankin kustannuksia tai vähentää pankin johdannais sopimuksesta saamia tuottoja ja tämän perusteella ei voida kohtuudella edellyttää pankin jatkavan johdannais sopimusta, pankilla on oikeus, ilmoitettuaan asiasta asiakkaalle, irtisanoa kyseiset johdannais sopimukset päättymään irtisanomis ilmoituksessa mainittuna päivänä.

8 Irtisanomismenettely

Sopimuksen irtisanominen tulee toimittaa toiselle sopijapuolelle kirjallisesti. Pankin ollessa irtisanova sopijapuoli on ilmoituksessa mainittava irtisanomisen peruste ja sopimuksen ennakainen päättymispäivä ja asiakkaan ollessa irtisanova sopijapuoli on ilmoituksessa mainittava irtisanomisen peruste ("irtisanomis ilmoitus"). Pankki lähettää irtisanomis ilmoituksen pankille viimeksi ilmoitettuun tai tiedossa olevaan osoitteeseen.

Sopimus on voimassa siihen saakka kunnes voimassaolo päättyy kohdan 6 mukaisesti tai sopijapuoli irtisanoo sopimuksen ennakaisena päättymispäivänä.

9 Sopimuksen voimassaolon päättymiseen liittyvien maksujen nettouttaminen

9.1 Nettotappio tai nettovoitto

Mikäli sopimuksen voimassaolo päättyy kohtien 6, 7, 13 tai 15.6 nojalla, pankki määrittelee kunkin yksittäisen johdannais sopimuksen nettoarvon ennakaisena päättymispäivänä laskemalla irtisanovalle sopijapuolelle (yhdessä "irtisanova sopijapuoli") johdannais kaupan päättymisestä aiheutuvan nettotappion tai nettovoiton määrän.

Nettotappiolla tai nettovoitolla tarkoitetaan irtisanovalle sopijapuolelle aiheutuvaa tappiota tai voittoa sen johdosta, että johdannais sopimus päättyy ennakaisesti tämän yleissopimuksen 6, 7, 13 tai 15.6 kohtien perusteella. Nettotappio tai nettovoitto lasketaan ennakaisen päättymispäivän tilanteen mukaisesti niiden maksujen nykyarvojen erotuksena, jotka irtisanova sopijapuoli olisi johdannais sopimuksen jatkuessa maksanut ja/tai saanut. Nettotappio tai nettovoitto tulee laskea asianomaisen johdannais sopimustyyppin markkinoilla käytetyllä tavanomaisella menetelmällä, joka voi perustua referenssipankeilta saatuihin hintoihin tai näiden antamiin korko-, valuuttakurssi- tai muihin asianmukaisiin noteerauksiin. Nettotappio tai nettovoitto määräytyy vähintään kahden referenssipankin antamien hintojen tai noteerausten keskiarvona. Jos tällaisia hintoja tai noteerauksia ei johdannais sopimuksen osalta ole käytännössä saatavilla, pankki laskee tältä osin irtisanovalle sopijapuolelle johdannais sopimuksen ennakaisesta päättymisestä aiheutuneen nettotappion tai nettovoiton.

9.2 Nettotappion tai nettovoiton maksaminen

Pankki laatii laskelman, jossa irtisanovan sopijapuolen hyväksi lasketaan sille aiheutuvien johdannais sopimusten yhteenlaskettujen nettotappioiden ja sille tulevien maksamattomien erien summa ennakaisena päättymispäivänä. Toisen sopijapuolen hyväksi lasketaan irtisanovalle sopijapuolelle aiheutuvien johdannais sopimusten yhteenlaskettujen nettovoittojen ja toiselle sopijapuolelle tulevien maksamattomien erien summa ennakaisena päättymispäivänä.

Ulkomaan valuutan määräiset nettotappiot ja nettovoitot sekä maksamattomat erät muunnetaan euroiksi

kaksi pankkipäivää ennen ennen aikaista päättymispäivää voimassa olevaan kyseisen valuutan ostokurssiin.

Jos irtisanovan sopijapuolen hyväksi tuleva määrä on suurempi kuin toisen sopijapuolen hyväksi tuleva määrä, toisen sopijapuolen on vaadittaessa suoritettava erotus irtisanovalle sopijapuolelle. Jos toisen sopijapuolen hyväksi tuleva määrä on suurempi, irtisanovan sopijapuolen on kymmenen pankkipäivän kuluessa ennen aikaisesta päättymispäivästä suoritettava erotus toiselle sopijapuolelle. Pankin laatima laskelma irtisanovan sopijapuolen nettotappiosta tai nettovoitosta sitoo asiakasta, jollei siinä ole ilmeistä virhettä.

Sopimuksen voimassaolon ennen aikaisesta päättymispäivästä lukien sopijapuolet eivät ole velvollisia täyttämään maksuveloitteitaan toiselle sopijapuolelle niiden sopimuksen ennen aikaisena päättymispäivänä voimassa olleisiin johdannaissopimukseen perustuvien määrien osalta, jotka erääntyvät ennen aikaisen päättymispäivän jälkeen. Sopijapuolella on kuitenkin oikeus saada korvaus sen mukaan mitä edellä tässä kohdassa mainitaan.

10 Irtisanovan sopijapuolen oikeus kuitaukseen

Irtisanova sopijapuoli voi käyttää kohdan 9 mukaista saatavaansa kaikkien muiden, myös erääntymättömien toiselle sopijapuolelle olevien muihin sopimukseen ja sitoumuksiin kuin tähän sopimukseen perustuvien velkojensa kuittaamiseen.

Irtisanovalla sopijapuolella on oikeus kuitata toisen sopijapuolen kohdan 9 mukaista saatavaa vastaan kaikki, myös erääntymättömät saatavansa, jotka perustuvat muuhun sopimukseen ja sitoumukseen kuin tähän sopimukseen.

Kuitattaessa ulkomaan valuutan määräistä maksamaton saatava tämän kohdan mukaisesti, irtisanovan sopijapuolen on muunnettava ulkomaan valuutan määräinen maksamaton määrä euroiksi kohdan 9.2 mukaisesti.

11 Yleissopimuksen soveltaminen uusiin johdannaissopimustyyppihin

Sopijapuolet voivat sopia kirjallisesti yleissopimuksen soveltamisesta muihin kuin liitteissä 1-8 mainittuihin johdannaissopimustyyppihin.

12 Verot ja muut julkisoikeudelliset maksut

Sopimuksen mukaiset maksusuoritukset tulee tehdä täysimääräisinä siten, että niihin mahdollisesti kohdistuvat verot ja muut julkisoikeudelliset maksut on suoritettava erikseen.

13 Ylivoimainen este

Sopijapuoli ei vastaa vahingosta, joka aiheutuu ylivoimaisesta esteestä tai vastaavanlaisesta syystä aiheutuvasta sopijapuolen toiminnan kohtuuttomasta vaikeutumisesta. Tällaisena vastuusta vapauttavana esteenä voidaan pitää mm. sotaa, lakkoa, pakotetta, boikottia tai saartoa. Esimerkkiluettelo ei ole poissulkeva. Lakko, pakote, boikotti tai saarto katsotaan myös ylivoimaiseksi esteeksi, mikäli sopijapuoli itse ryhtyy sellaisiin toimiin tai on sellaisten toimien kohteena.

Sopijapuoli ei kuitenkaan vapaudu ylivoimaisen esteen perusteella sopimuksen mukaisista veloitteista. Suoritusvelvollisuus tulee täyttää ylivoimaisen esteen lakattua.

Sopijapuoli on velvollinen ilmoittamaan toiselle sopijapuolelle niin pian kuin se on mahdollista häntä kohtaan neusta ylivoimaisesta esteestä ja sen arvioidusta kestosta ja esteen lakkaamisesta. Jos ylivoimainen este koskee pankkia, pankki voi ilmoittaa asiasta valtakunnallisissa päivälehdissä tai OP:n verkkosivuilla www.op.fi.

Jos ylivoimainen este kestää yli yhden (1) kuukauden, kumpi tahansa sopijapuoli voi irtisanoa ne johdannaissopimukset, joita ylivoimainen este koskee, erääntymään ennen aikaisesti kohdan 9 mukaisesti laskettuna ja maksettuna. Sellaista irtisanomista tulee pyytää kirjallisesti toiselta sopijapuolelta, ja pankki saa päättää ennen aikaisen päättymispäivän, jonka tulee olla aikaisintaan viisi (5) ja viimeistään kaksikymmentä (20) pankkipäivää kirjallisen ilmoituksen vastaanottamisesta.

14 Yleissopimuksen voimaantulo

Yleissopimus tulee voimaan, kun molemmat sopijapuolet ovat hyväksyneet sen. Asiakas hyväksyy yleissopimuksen joko sähköisillä tunnistusvälineillä pankin hyväksymässä muodossa tai allekirjoittamalla sen. Pankki hyväksyy yleissopimuksen ilman pankin allekirjoituksia vastaanotettuaan asiakkaan hyväksymän yleissopimuk-

sen ja saatuaan asiakkaalta kaikki pyytämänsä asiakkuuden perustamiseen ja johdannaiskaupankäynnin tarjoamiseen liittyvät asiakastiedot (kuten voimassa olevan LEI-tunnuksen) ja asiakirjat asiakkaalta. Pankki varaa kohtuullisen ajan johdannaiskaupankäynnin aloittamista varten.

15 Muut ehdot

15.1 Yleissopimuksen ja tuotekuvausten välinen suhde

Jos yleissopimuksessa ja sen liitteinä olevissa tuotekuvauksissa sovitut ehdot ovat keskenään ristiriidassa, noudatetaan ensisijaisesti tuotekuvausta.

15.2 Aikaisemmat yleissopimukset

Asiakkaan ja pankin mahdollisesti aiemmin tekemät johdannaissopimuksia koskevat yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvat yleissopimukset lakkaavat olemasta voimassa tämän yleissopimuksen allekirjoituspäivänä, jollei kohdasta 15.3 muuta johdu.

15.3 Yleissopimuksen soveltaminen ennen sen voimaantuloa tehtyihin johdannaissopimuksiin

Tätä yleissopimusta sovelletaan kaikkiin asiakkaan ja pankin välisiin yleissopimuksen voimaantulohetkellä voimassa oleviin johdannaissopimuksiin, jotka kuuluvat yleissopimuksen soveltamisalaan.

15.4 Riittävät asiakastiedot ja ilmoitusvelvollisuus

Asiakas sitoutuu toimittamaan pankille asiakassuhteen alussa ja sen aikana pankin kulloinkin pyytämät yksilöinti- ja yhteystiedot sekä muut asiakassuhteen perustamiseksi ja ylläpitämiseksi tarvittavat tiedot ja asiakirjat.

Asiakkaan ja pankin on ilman aiheetonta viivytystä ilmoitettava toiselle sopijapuolelle aiemmin antamissaan tiedoissa tapahtuneista muutoksista tai havaitsemistaan virheistä kirjallisesti. Muutoksia, joiden osalta asiakkaalla on ilmoitusvelvollisuus, ovat muun muassa muutokset asiakkaan yksilöinti- ja yhteystiedoissa, muutokset maksuliiketeleissä, muutokset asiakkaan verotuksellisessa asemassa, asiakasta mahdollisesti koskevista pakotteista sekä muutokset asiakkaan tiedoissa, jotka voivat vaikuttaa asiakasluokitukseen.

Asiakas ei voi vedota siihen, ettei ole saanut tiedoksi asiakassuhteeseen vaikuttavaa tietoa, jos tiedon saamatta jääminen johtuu siitä, että asiakas ei ole ilmoittanut pankille edellä tarkoitetuissa tiedoissa tapahtuneita muutoksia. Pankki ei vastaa vahingosta, joka johtuu siitä, että asiakas ei ole ilmoittanut pankille antamissaan tiedoissa tapahtuneista muutoksista.

Pankilla on oikeus päivittää asiakastietoja julkisista rekistereistä saatavien tietojen perusteella.

15.5 Sopimuksen siirto

Sopijapuolella ei ole oikeutta siirtää sopimuksen mukaisia oikeuksia ja velvollisuuksia kolmannelle osapuolelle ilman toisen sopijapuolen kirjallista suostumusta, ellei oikeuksien ja velvollisuuksien siirto perustu sopijapuolta koskevaan sääntelyyn.

Pankilla on kuitenkin oikeus sopijapuolelle annetun kirjallisen ilmoituksen jälkeen siirtää sopimuksen mukaiset oikeudet ja velvollisuudet OP Ryhmään kuuluvalla yhtiöllä tai yhteisöllä.

15.6 Sopimuksen muuttaminen

Pankilla on oikeus muuttaa yksipuolisesti tämän yleissopimuksen ehtoja. Muutos tulee voimaan 30 kalenteripäivän kuluttua siitä, kun asiakas on vastaanottanut pankilta muutosta koskevan kirjallisen ilmoituksen, ellei lain, asetuksen tai viranomaisen ohjeesta tai määräyksestä muuta johdu. Mikäli asiakas ei hyväksy muutosta, eikä se johdu lain muutoksesta, viranomaisen ohjeesta tai määräyksestä, asiakkaalla on oikeus irtisanoa yleissopimus ja sen alla tehdyt yksittäiset johdannaissopimukset ilmoittamalla siitä pankille viimeistään kaksi viikkoa ennen muutoksen voimaantuloa. Sopimuksen voimaantulon päättymiseen liittyvien maksujen nettouttaminen tapahtuu kohdan 9 mukaisesti.

15.7 Toimeksiantojen toteuttamista koskevat toimintaperiaatteet

Mikäli pankki on luokitellut asiakkaan ei-ammattimaiseksi asiakkaaksi tai ammattimaiseksi asiakkaaksi, pankki toteuttaa asiakkaan antamat toimeksiannot pankin kulloinkin voimassa olevien toimeksiantojen toteuttamista koskevien toimintaperiaatteiden mukaisesti, jollei asiakas anna erityisiä, toimintaperiaatteista poikkeavia ohjeita. Allekirjoittaessaan tämän sopimuksen asiakas hyväksyy tämän sopimuksen allekirjoituspäivänä

voimassa olevat pankin toimeksiantojen toteuttamista koskevat periaatteet, jotka pankki toimittaa asiakkaalle erikseen asiakasluokittelun yhteydessä. Kun asiakas hyväksyy liiketoimen, asiakkaan katsotaan hyväksyneen pankin liiketoimen tekohetkellä voimassa olevat toimeksiantojen toteuttamista koskevat toimintaperiaatteet. Asiakas hyväksyy, että pankki voi jatkossa ilmoittaa toimeksiantojen toteuttamista koskevat periaatteensa verkkosivustolla www.op.fi.

15.8 Puheluiden ja muun viestinnän tallentaminen

Pankilla on oikeus tallentaa toimintaansa liittyvät asiakkaan kanssa käytävät puhelinkeskustelut ja muu viestintä (kuten sähköinen viestintä). Allekirjoittamalla tämän sopimuksen asiakas hyväksyy puheluiden ja muun viestinnän tallentamisen. Pankilla on oikeus käyttää tallenteita kulloinkin voimassa olevan sääntelyn mukaisesti kaupankäynnin todentamiseen, mahdollisten väärinkäytösten havaitsemiseen, asiakaspalvelun kehittämiseen, riskienhallintaan, todisteina mahdollisten riitaisuusien ratkaisemisessa sekä muihin ilmoittamiinsa käyttötaroituksiin.

Asiakas on tietoinen, että pankin tulee luovuttaa tallenteet toimivaltaisille viranomaisille niiden pyynnöstä.

15.9 Oikeuspaikka

Sopimuksesta aiheutuvat riitaisuudet ratkaistaan välimiesmenettelyssä Keskuskauppakamarin välityslautakunnan sääntöjen mukaisesti. Mikäli asiakkaana on kuluttajansuojalain (20.1.1978/38, muutoksineen) 4 §:ssä tarkoitettu kuluttajana pidettävä asiakas sopimuksesta aiheutuvat riitaisuudet ratkaistaan Helsingin käräjäoikeudessa, ellei kuluttajana pidettävä ei-ammattimainen asiakas vaadi asian käsittelyä sen paikkakunnan käräjäoikeudessa, jonka tuomiopiirissä hänellä on asuinpaikka.

15.10 Sovellettava laki

Sopimukseen sovelletaan Suomen lakia.

15.11 Avaintietoasiakirja

Pankki laatii avaintietoasiakirjan kustakin johdannais tuotteesta asetuksen vähittäismarkkinoille tarkoitettuja paketoituja ja vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita (PRIIP-tuotteita) koskevista avaintietoasiakirjoista ((EU) N:o 1286/2014, mahdollisine muutoksineen) mukaisesti.

Pankki julkaisee avaintietoasiakirjan OP:n verkkosivuilla osoitteessa www.op.fi/yritykset/sijoittaminen/johdannaiset. Verkkosivuilta löytyy ajantasaisin versio avaintietoasiakirjasta.

Ei-ammattimaiseksi luokitellulla asiakkaalla on sähköisen version sijaan oikeus saada avaintietoasiakirja paperisena ja veloituksetta. Jos ei-ammattimaiseksi luokiteltu asiakas ei erikseen pyydä paperista versiota pankilta, katsotaan ei-ammattimaiseksi luokitellun asiakkaan tutustuneen avaintietoasiakirjaan verkkosivuston kautta.

16 Ilmoitukset ja niiden tarkastaminen

Tähän yleissopimukseen tai sen alla tehtyihin yksittäisiin johdannais sopimuksiin liittyvät ilmoitukset on toimitettava sopijapuolten erikseen ilmoittamiin tai tiedossa oleviin osoitteisiin taikka sähköpostiosoitteisiin tai sopijapuolelle henkilökohtaisesti.

Postitse lähetetty ilmoitus katsotaan tiedoksi annetuksi kolmen pankkipäivän kuluessa ilmoituksen lähettämisestä ja kahden pankkipäivän kuluessa ilmoituksen lähettämisestä kansainvälisen lähettipalvelun avulla.

Elektronisen viestijärjestelmän kautta lähetetty ilmoitus katsotaan tiedoksi annetuksi, kun ilmoitus on vastaanotettu.

Sähköpostitse lähetetty ilmoitus katsotaan tiedoksi annetuksi, kun se on vastaanotettu.

Henkilökohtaisesti toimitettu ilmoitus katsotaan tiedoksi annetuksi, kun se on toimitettu henkilökohtaisesti vastaanottajalle.

Jos tiedoksiantopäivä ei ole pankkipäivä tai jos ilmoitus on toimitettu kyseisenä pankkipäivänä kello 16.00 jälkeen, katsotaan ilmoituksen tiedoksiannon siirtyvän seuraavaan pankkipäivään.

Asiakkaan tulee tarkastaa vastaanottamansa ilmoitukset, tiedonannot, raportit ja muut asiakirjat sekä ilmoittaa mahdolliset virheet tai laiminlyönnit pankille viipymättä siitä tiedon saatuaan. Tämä koskee myös tilanteita, jossa asiakas katsoo pankin jättäneen suorittamatta toimenpiteen, joka pankin olisi asiakkaan mukaan pitänyt suorittaa.

LIITTEET 1-10

TUOTEKUVAUS – Valuuttakauppasopimus ("spot-sopimus")

LIITE 1

1 Valuuttakauppasopimus

Valuuttakauppasopimuksessa sopijapuolet sopivat vaihtavansa kahta eri valuuttaa toisiinsa sovitulla spot-kurssilla viimeistään toisena pankkipäivänä johdannaissopimuksen tekopäivästä.

2 Arvopäivä

Arvopäivä on päivä, jolloin sopijapuolet vaihtavat vahvistuksessa määritellyt valuuttamäärät.

3 Spot-kurssi

Spot-kurssi on valuuttakurssi kaksi pankkipäivää ennen arvopäivää.

TUOTEKUVAUS – Valuuttatermiinisopimukset**LIITE 2****(A) Valuutan termiinisopimus****1 Määritelmä**

Valuutan termiinisopimuksessa sopijapuolet sopivat vaihtavansa kahta eri valuuttaa toisiinsa sovitulla kurssilla (termiini-kurssi) aikaisintaan kolmantena pankkipäivänä johdannaissopimuksen tekopäivästä.

2 Arvopäivä

Arvopäivä on päivä, jolloin sopijapuolet vaihtavat vahvistuksessa määritellyt valuuttamäärät.

(B) Valuutan nettotermiinisopimus**1 Määritelmä**

Valuutan nettotermiinisopimus on pankin ja asiakkaan välinen sopimus suorittaa kohde-etuusvaluutan ja vastavaluutan termiinikurssin ja fixing-kurssin kurssieroon perustuva nettosuoritus nettotermiinisopimuksen arvopäivänä ilman pääomien vaihtoa.

Kohde-etuutena on kiinteä valuuttamäärä (kohde-etuusvaluutta), jonka toinen sopijapuoli ostaa (ostaja) ja toinen myy (myyjä) sovitulla termiinkaupalla tiettyä valuuttaa vastaan (vastavaluutta) ja jonka kohde-etuusvaluutan ostaja sitoutuu myymään ja myyjä ostamaan vastakaupalla nettotermiinisopimuksen arvopäivänä.

2 Nettosuoritus

Nettosuoritus muodostuu verrattaessa sovitulla termiinikurssilla laskettua vastavaluutan laskennallista pääomaa nettotermiinisopimuksen arvopäivänä toteutettavan vastakaupan fixing-kurssilla laskettuun vastavaluutan laskennalliseen pääomaan. Mikäli vastavaluutan termiinikurssilla laskettu laskennallinen pääoma ylittää fixing-kurssilla lasketun laskennallisen pääoman, maksaa kohde-etuusvaluutan ostaja myyjälle erotuksen. Päinvastaisessa tapauksessa kohde-etuusvaluutan myyjä maksaa ostajalle erotuksen. Nettosuoritus maksetaan nettotermiinkaupan arvopäivänä.

TUOTEKUVAUS – Koronvaihtosopimus ja koron- ja valuutanvaihtosopimus**LIITE 3****1 Koron- ja valuutanvaihtosopimus**

Koronvaihtosopimuksessa tai koron- ja valuutanvaihtosopimuksessa sopijapuolet sopivat korkovirtojen vaihtamisesta toisiinsa. Nämä korkovirrat voivat olla kiinteän tai vaihtuvan koron virtoja ja ne voivat olla samassa valuutassa tai eri valuutoissa. Koron- ja valuutanvaihtosopimuksessa sopijapuolet voivat sopia pääomien vaihdosta sopimuksen alussa ja lopussa tai vain sopimuksen lopussa.

2 Kiinteä määrä

Kiinteä määrä on korkojaksolta koronmaksupäivänä maksettava vahvistuksessa määritelty määrä. Jos kiinteää määrää ei ole vahvistuksessa määritelty, se lasketaan seuraavan kaavan mukaisesti:

Kiinteä määrä = laskennallinen pääoma x kiinteä korko x vahvistuksen mukainen korkotekijä.

3 Vaihtuva määrä

Vaihtuva määrä on korkojaksolta koronmaksupäivänä maksettava seuraavan kaavan mukainen määrä:

Vaihtuva määrä = laskennallinen pääoma x vaihtuva korko (+/- marginaali) x vahvistuksen mukainen korkotekijä.

4 Pääomien vaihto

Arvopäivänä vaihdettavat pääomat määritellään vahvistuksessa.

5 Pääomien vaihdon maksupäivä

Pääomien vaihdon maksupäivä on vahvistuksessa määritelty arvopäivä.

6 Korkojaksot

Kunkin korkojakson viitekorko astuu voimaan korkojakson ensimmäisenä päivänä, ellei vahvistuksessa toisin todeta. Korkoa lasketaan kunkin korkojakson ensimmäiselle, mutta ei viimeiselle päivälle. Ensimmäinen korkojakso alkaa koronvaihtosopimuksen tai koron- ja valuutanvaihtosopimuksen alkamispäivänä ja päättyy ensimmäisenä koronmaksupäivänä.

Kukin seuraava korkojakso alkaa (korkojakson alkamispäivä) edellisestä koronmaksupäivästä ja päättyy seuraavana koronmaksupäivänä.

Viimeinen korkojakso päättyy päättymispäivänä.

7 Koronlaskentakausi

Korkoa lasketaan koronlaskentakauden ensimmäiselle, mutta ei viimeiselle päivälle. Koronlaskentakausi alkaa koronvaihtosopimuksen alkamispäivänä ja päättyy koronvaihtosopimuksen päättymispäivänä.

8 Koronmaksupäivä ja koron maksaminen

Korot maksetaan kunkin korkojakson viimeisenä päivänä (koronmaksupäivänä), jollei vahvistuksessa muuta sovita. Päätymispäivään ei sovelleta pankkipäiväolettamaa, ellei toisin sovita.

Mikäli vaihtuva korko on yleissopimuksen kohdan 1.13.1.(a) (iv) mukainen, korot maksetaan päättymispäivän jälkeisenä pankkipäivänä.

9 Koronmääräytymispäivä

Koronmääräytymispäivällä tarkoitetaan päivää, jolloin vahvistuksessa määritellyn viitekoron noteeraus otetaan.

TUOTEKUVAUS – Korkotermiinisopimus

LIITE 4

1 Korkotermiinisopimus

Korkotermiinisopimus on pankin ja asiakkaan välinen johdannaissopimus, jossa toinen sopijapuoli (myyjä) suojautuu tulevaisuudessa tapahtuvalta koron laskulta ja toinen sopijapuoli (ostaja) suojautuu tulevaisuudessa tapahtuvalta koron nousulta.

Korkotermiinin kohde-etuutena on kuvitteellinen laina tai talletus.

Korkotermiinisopimus tulee voimaan, kun asiakas ja pankki ovat sopineet kohde-etuutena olevasta lainasta tai talletuksesta, sen alkamis- ja päättymispäivästä, sopimuskorosta ja laskennallisesta pääomasta sekä korkotermiinisopimuksen sulkemispäivästä.

2 Sopimuskausi

Kohde-etuuden sopimuskausi voi olla vakioitu tai sen alkamis- ja päättymispäivä voidaan sopia erikseen.

Vakioitu sopimuskausi on kolme kuukautta. Vakioidun sopimuskauden alkamispäivä on sopimuskuukauden (maalis-, kesä- syys- ja joulukuu) kolmas keskiviikko ja päättymispäivä on seuraavan sopimuskauden kolmas keskiviikko.

3 Sulkemispäivä

Sulkemispäivä on kaksi pankkipäivää ennen sopimuskauden alkamispäivää.

4 Sopimuskorko

Sopimuskorko on sopimuskaudelle sovittu korko.

5 Sulkemiskorko

Sulkemiskorko on kohde-etuutena olevan lainan tai talletuksen sopimuskauden korko sulkemispäivänä.

Mikäli sulkemiskoron arvoa ei ole saatavissa, käytetään sitä viitekorkoprosenttia, jota sopijapuolet sopivat käytettäväksi viitekoron arvona. Jolleivät sopijapuolet pääse sopimukseen sulkemiskoron arvosta, noudatetaan yleissopimuksen kohtaa 1.13.2.

6 Korkoterminisopimuksen maksut

Korkoterminisopimus toteutetaan maksamalla alkamispäivänä sopimuskoron ja sulkemiskoron erotuksen nykyarvo.

Alkamispäivänä ostaja hyvittää myyjää (jos sopimuskorko ylittää sulkemiskoron), tai myyjä ostajaa (jos sulkemiskorko ylittää sopimuskoron) summalla, joka saadaan kaavasta:

(a) kun S on suurempi kuin R

$$\frac{(S - R) \times t \times N}{B \times 100 + (S \times t)}$$

(b) kun R on suurempi kuin S

$$\frac{(R - S) \times t \times N}{B \times 100 + (S \times t)}$$

jossa:

S = sulkemiskorko

R = sopimuskorko

t = sopimuskauden päivien lukumäärä

N = sopimuksen laskennallinen pääoma

B = 360, 365 tai 366 ja se määräytyy termiin kohde-etuutena olevaan valuuttaan sovellettavan korkotekijän mukaan. Korkotekijät on määritelty yleissopimuksen kohdassa 1.14.

TUOTEKUVAUS – Optiosopimukset**LIITE 5****Määritelmät****1 Optiosopimus**

Optiosopimuksen haltijalla (ostaja) on premion maksettuaan oikeus sovittuna aikana ostaa option asettajalta (myyjä) tai myydä tälle sovitulla hinnalla sovittu määrä option kohde-etuutta.

2 Premio

Premio on vahvistuksessa määritelty rahamäärä, jonka option ostaja maksaa vastikkeena myyjälle sovittuna päivänä.

3 Optio-oikeuden käyttäminen

Mikäli optio-oikeutta ei käytetä option päättymispäivänä, optio raukeaa. Myyjällä ei ole velvollisuutta muistuttaa ostajaa option päättymisestä. Ostajan tulee ilmoittaa optio-oikeuden käyttämisestä myyjälle suullisesti tai kirjallisesti option päättymisaikaan mennessä. Tämän jälkeen tehty ilmoitus katsotaan tehdyksi seuraavana pankkipäivänä.

Ilmoitus optio-oikeuden käyttämisestä on peruuttamaton.

Eurooppalainen optiosopimus voidaan toteuttaa vain optiosopimuksen päättymispäivänä.

Amerikkalainen optiosopimus voidaan toteuttaa alkamis- ja päättymispäivän välisenä aikana.

Bermudalainen optiosopimus voidaan toteuttaa yhtenä vahvistuksessa sovitusta päivästä.

4 Viivästysseuraamukset

Jos ostaja ei maksa premiota sovittuna päivänä, myyjällä on oikeus vaatia suoritusta viimeistään vaatimuksen esittämistä seuraavana Helsingin pankkipäivänä. Jos ostaja ei suorita premiota mainittuna päivänä, myyjällä on oikeus

- (a) katsoa option asettamisen peruuntuneen tai
- (b) toimia yleissopimuksen 6.2 kohdan mukaisesti.

Edellä kohdassa (a) mainitussa tapauksessa ostajan on korvattava myyjälle kaikki option asettamisen peruuntumisesta aiheutuneet kulut ja muu vahinko, mukaan lukien myyjälle aiheutuneet kulut jo tehtyjen kattamistoimenpiteiden purkamisesta tai muuttamisesta.

Myyjällä on oikeus vaihtoehtoisesti hyväksyä myöhästynyt premion maksu ja vaatia ostajalta yleissopimuksen kohdan 5 mukaista viivästyskorkoa tai kulua.

5 Määritelmien ja tuotekuvausten suhde

Jos kohdat 1.-3. ovat ristiriidassa seuraavien kohtien (A) tai (B) kanssa, noudatetaan ensisijaisesti kohtaa (A) tai (B).

(A) Valuuttaoptiosopimus

1 Valuuttaoptiosopimus

Valuuttaoptiosopimuksen ostajalla on premion maksettuaan oikeus sovittuna aikana ostaa valuuttaoption myyjältä tai myydä tälle sovitulla hinnalla sovittu määrä valuuttaa toista valuuttaa vastaan.

2 Toteutushinta

Toteutushinta on sovittu valuuttakurssi, jolla valuuttaoptiosopimuksen valuutat myydään tai ostetaan.

3 Osto- ja myyntioptio

Osto-optiossa (call) sovitaan valuuttamäärästä, joka osto-option ostajalla on oikeus ostaa osto-option myyjältä.

Myyntioptiossa (put) sovitaan valuuttamäärästä, joka myyntioption ostajalla on oikeus myydä myyntioption myyjälle.

4 Arvopäivä

Sopijapuolet vaihtavat toteutetun valuuttaoptiosopimuksen mukaiset valuuttamäärät arvopäivänä.

5 Keskiarvomenetelmä

Mikäli pankki ja asiakas sopivat keskiarvomenetelmän soveltamisesta, pankki laskee vahvistuksessa määriteltyjen päivien fixing-kurssien keskiarvon, jota verrataan toteutushintaan. Mikäli keskiarvo alittaa toteutushinnan, osto-optio eräännyy arvottomana. Mikäli keskiarvo ylittää toteutushinnan, myyntioptio eräännyy arvottomana.

Option nettoarvo määräytyy kertomalla keskiarvon ja toteutushinnan erotus sovitulla valuuttamäärällä. Mikäli ostajalla on oikeus yllä mainittuun nettoarvoon, myyjällä on velvollisuus arvopäivänä maksaa nettoarvo.

6 Fixing-kurssi

Pankki ja asiakas sopivat hintalähteen viitesivusta sekä kellonajasta, jolloin fixing-kurssi määritetään.

(B) Korko-optiosopimus

1 Korko-optiosopimus

Korko-optiosopimuksen ostajalla on premion maksettuaan oikeus sovittuna aikana ostaa korko-option myyjältä tai myydä tälle sovitulla hinnalla sovittu määrä korko-option kohde-etuutta. Kohde-etuus voi olla korkoa tuottava talletus, velkakirja, niiden termiini tai muu johdannainen.

2 Toteutushinta

Toteutushinta on sovittu korko tai hinta, johon korko-optiosopimuksen kohde-etuus myydään tai ostetaan tai jos kohde-etuus on johdannainen, johon viitekoron arvoa verrataan.

3 Osto- ja myyntioptio

3.1 Kohde-etuutena talletus, sen termiini tai muu johdannainen

Osto-option (korkokatto tai cap-sopimus) ostaja suojautuu koron nousua vastaan. Jos viitekoron arvo ylittää sovitun koron korko-option myyjä maksaa erotuksen sovitulle pääomalle osto-option ostajalle.

Myyntioption (korkolattia tai floor-sopimus) ostaja suojautuu koron laskua vastaan. Jos viitekoron arvo alittaa sovitun koron, korko-option myyjä maksaa erotuksen sovitulle pääomalle myyntioption ostajalle.

Cap-sopimus on sarja peräkkäisiä korkokatto-sopimuksia ja floor-sopimus sarja peräkkäisiä korkolattia-sopimuksia. Collar-sopimus (korkoputki) on edellisten yhdistelmä, jossa sopijapuoli ostaa osto-option ja myy myyntioption tai päinvastoin.

3.2 Kohde-etuutena koronvaihtosopimus (swaptio)

Osto-option (payer swaptio) ostaja suojautuu koronnousua vastaan. Ostajalla on oikeus maksaa ennalta sovitua kiinteä korkoa ja vastaanottaa vaihtuvaa korkoa määrättyä ajanjaksona tulevaisuudessa.

Myyntioption (receiver swaptio) ostaja suojautuu koronlaskua vastaan. Ostajalla on oikeus vastaanottaa ennalta sovitua kiinteää korkoa ja maksaa vaihtuvaa korkoa määrättyä ajanjaksona tulevaisuudessa.

Kummankin option ostaja maksaa oikeudestaan myyjälle premion sopimuksen tekohetkellä. Optio voidaan eräpäivänään toteuttaa joko nettoarvon tilityksenä tai fyysisenä toimituksena.

3.3 Kohde-etuutena velkakirja, sen termiini tai muu johdannainen

Osto-option (call) ostaja suojautuu koron laskua vastaan. Jos viitekoron arvo alittaa sovitun koron, korko-option myyjä maksaa erotuksen sovitulle pääomalle osto-option ostajalle.

Myyntioption (put) ostaja suojautuu koron nousua vastaan. Jos viitekoron arvo ylittää sovitun koron, korko-option myyjä maksaa erotuksen sovitulle pääomalle myyntioption ostajalle.

4 Viitekorko

Korko-optiosopimuksen viitekorko on kohde-etuuden korko, jonka arvoon toteutushinnaksi sovitua korkoa verrataan sopijapuolten erikseen sopimana päivänä.

5 Koronmaksupäivä

Korko-option myyjä maksaa sopimuksesta riippuen toteutetun korko-option korkojen erotuksen joko korkojakson alkamispäivänä diskontattuna tai korkojakson päättymispäivänä. Korkoa lasketaan kunkin korkojakson ensimmäiselle, mutta ei viimeiselle päivälle.

TUOTEKUVAUS – Osake- ja osakeindeksioptiosopimus**LIITE 6****1 Määritelmät****1.1 Kohde-etuus**

Kohde-etuus on vahvistuksessa määritelty osake, osakeindeksi tai sopimusindeksi.

1.2 Sopimusindeksi

Sopimusindeksi on vahvistuksessa määritelty optiosopimuksen kohde-etuutena oleva pankin määrittelemä kori, joka muodostuu kahdesta tai useammasta osakkeesta tai osakeindeksistä.

1.3 Osakkeen sulkemiskurssi

Osakkeen sulkemiskurssi on vahvistuksessa mainitun markkinapaikan ilmoittama viimeinen toteutunut kurssi vahvistuksessa määriteltynä päivänä.

1.4 Osakeindeksin sulkemisarvo

Osakeindeksin sulkemisarvo on indeksin julkaisijan laskema viimeinen osakeindeksin arvo vahvistuksessa määriteltynä päivänä.

1.5 Sopimusindeksin sulkemisarvo

Sopimusindeksin sulkemisarvo on pankin laskema osakkeiden tai osakeindeksien arvo vahvistuksessa määriteltynä päivänä. Sopimusindeksiin sisältyvien osakkeiden sulkemiskurssit tai osakeindeksien sulkemisarvot tulee määritellä samana päivänä, jolloin osakkeisiin liittyvät markkinapaikat on tarkoitus pitää normaalisti kaupankäynnille avoinna tai osakeindeksien osalta indeksin julkaisijan on tarkoitus normaalisti laskea indeksin arvo.

1.6 Pörssipäivä

Pörssipäivä on päivä, jona markkinapaikka tai markkinapaikat, joissa osakeoptiosopimuksen kohde-etuutena oleva osake tai osakkeet noteerataan, on tarkoitus pitää avoinna tai päivä, jona osakeindeksin julkaisijan on tarkoitus julkaista indeksin arvo.

1.7 Markkinapaikka

Markkinapaikalla tarkoitetaan vahvistuksessa määriteltyä pörssiä ja/tai johdannaispörssiä.

1.8 Keskiarvomenetelmä

Keskiarvomenetelmää sovellettaessa pankki laskee päättymispäivänä osakkeen päättymiskurssin tai osakeindeksin päättymisarvon, vahvistuksessa mainittujen päivien osakkeen sulkemiskurssien keskiarvona tai osakeindeksin sulkemisarvojen

keskiarvona tai sopimusindeksiin kuuluvien osakkeiden sulkemiskurssien tai osakeindeksien sulkemisarvojen keskiarvona, ellei muuta ole sovittu.

Markkinahäiriötilanteessa noudatetaan soveltuvin osin kohdissa 2.4 ja 3.4 sovittua. Jos keskiarvo lasketaan tietyn päivän arvojen/kurssien perusteella, pankki voi kuitenkin harkintansa mukaan laskea keskiarvon kyseisenä päivänä saatavilla olevien arvojen/kurssien perusteella.

1.9 Aktivointitaso

Aktivointitaso on vahvistuksessa määritelty osakkeen kurssina tai osakeindeksin tai sopimusindeksin arvona, jolla optio aktivoidaan ja tulee voimaan myyjää kohtaan ehtojensa mukaisesti. Jos osakkeen sulkemiskurssi tai osakeindeksin sulkemisarvo tai sopimusindeksin sulkemisarvo ei option voimassaoloaikana saavuta aktivointitasoa tai sitä korkeampaa tasoa (ostoindeksioptio/osto-optio) tai sitä matalampaa tasoa (myynti-indeksioptio/myyntioptio), option toteutusta ei voida vaatia eikä toteutus tapahdu automaattisesti.

1.10 Deaktivointitaso

Deaktivointitaso on vahvistuksessa määritelty osakkeen kurssina tai osakeindeksin tai sopimusindeksin arvona, jolla optio lakkaa olemasta voimassa eikä optiota enää voida saattaa voimaan myyjää kohtaan ehtojensa mukaisesti. Jos osakkeen sulkemiskurssi tai osakeindeksin sulkemisarvo tai sopimusindeksin sulkemisarvo ei option voimassaoloaikana saavuta deaktivointitasoa tai sitä korkeampaa tasoa (ostoindeksioptio/osto-optio) tai sitä matalampaa tasoa (myynti-indeksioptio/myyntioptio), optio voidaan toteuttaa ehtojensa mukaisesti.

1.11 Lattia

Lattia on vahvistuksessa määritelty osakkeen alin kurssi tai osakeindeksin tai sopimusindeksin alin arvo, jonka myyntioption/myyntioption ostaja voi osakkeen todellisesta kurssista tai osakeindeksin tai sopimusindeksin todellisesta arvosta riippumatta lukea hyväkseen osakkeen päättymiskurssina tai osakeindeksin tai sopimusindeksin päättymisarvona nettoarvon tilityksessä.

1.12 Katto

Katto on vahvistuksessa määritelty osakkeen korkein kurssi tai osakeindeksin tai sopimusindeksin korkein arvo, jonka ostoindeksioption/osto-option ostaja voi osakkeen todellisesta kurssista tai osakeindeksin tai sopimusindeksin todellisesta arvosta riippumatta lukea hyväkseen osakkeen päättymiskurssina tai osakeindeksin tai sopimusindeksin päättymisarvona nettoarvon tilityksessä.

1.13 Muutokset suojausinstrumentissa, laeissa ja viranomaisten määräyksissä

Pankki tekee kansainvälisillä johdannaismarkkinoilla toimivan osapuolen kanssa johdannaissopimuksen, suojausinstrumentin, jolla suojataan osakeoptioon tai osakeindeksioptioon liittyvää markkinariskiä. Pankki voi korjata osakeoptiosopimuksen tai osakeindeksiopiosopimuksen ehtoja, mikäli suojausinstrumentin ehtoja joudutaan muuttamaan sen johdosta, että suojausinstrumenttia ei voida pankin arvion mukaan kohtuullisin ehdoin säilyttää muuttumattomana tai suojausinstrumenttia koskevat kustannukset lisääntyvät olennaisesti eikä kustannusten nousu johdu suoraan pankin heikentyneestä luottoluokituksesta. Pankilla on suojausinstrumentissa tapahtuneen muutoksen perusteella lisäksi oikeus purkaa osakeoptiosopimus tai osakeindeksiopiosopimus ja maksaa sopimuksen arvo yleissopimuksen kohdan 9 "Sopimuksen voimassaolon päättymiseen liittyvien maksujen nettouttaminen" mukaisesti.

Jos suojausinstrumentti päättyy siksi, että Suomen tai jonkun muun maan lain, viranomaismääräyksen tai oikeus- tai viranomaiskäytännön muutoksen johdosta suojausinstrumentti tai sen kohde-etuuden omistaminen, hankkiminen tai luovuttaminen on tullut suojausinstrumentin osapuolelle lainvastaiseksi, pankilla on oikeus purkaa osakeoptiosopimus tai osakeindeksiopiosopimus ja maksaa sopimuksen arvo yleissopimuksen kohdan 9 "Sopimuksen voimassaolon päättymiseen liittyvien maksujen nettouttaminen" mukaisesti.

2 Osakeoptiosopimus

2.1 Osakeoptiosopimus

Osakeoption ostajalla on preemion maksettuaan oikeus ilman erillistä ilmoitusta saada option myyjältä option nettoarvo sillä edellytyksellä, että sovitun osakkeen kohdan 2.4 mukainen päättymiskurssi sovituna päättymispäivänä ylittää (osto-optio) tai alittaa (myyntioptio) osakkeen sovitun kurssin (toteutuskurssi).

Osakeoptiosopimus ei sisällä kohde-etuuden toimittamisvelvollisuutta, ellei nimenomaisesti ole toisin sovittu.

2.2 Nettoarvo

Jollei vahvistuksessa ole muuta määritelty, option nettoarvo määräytyy kertomalla toteutuskurssin ja päättymiskurssin erotus kohde-etuutena olevien osakkeiden määrällä. Mikäli päättymiskurssi alittaa toteutuskurssin, eräänny osto-optio arvottomana. Mikäli päättymiskurssi ylittää toteutuskurssin, eräänny myyntioptio arvottomana.

2.3 Nettoarvon suorittaminen

Mikäli ostajalla on oikeus yllä mainittuun nettoarvoon, myyjällä on velvollisuus viimeistään kolmantena päättymispäivän jälkeisenä pankkipäivänä maksaa nettoarvo. Pankki ilmoittaa asiakkaalle viimeistään päättymispäivää seuraavana pankkipäivänä määrän, joka asiakkaan tulee maksaa pankille tai jonka pankki maksaa asiakkaalle nettoarvona. Mikäli markkinahäiriön johdosta nettoarvon laskeminen siirtyy, siirtyy sen maksaminen vastaavasti.

2.4 Osakkeen päättymiskurssi

Osakkeen päättymiskurssi määräytyy vahvistuksessa määritellyllä tavalla. Osakkeen päättymiskurssi on, elleivät ostaja ja myyjä ole muuta sopineet, osakkeen sulkemiskurssi.

Mikäli osakkeen päättymiskurssia ei ole voitu markkinahäiriön johdosta määritellä, osakkeen päättymiskurssi määritellään markkinahäiriön päättymistä seuraavana pörssipäivänä.

Mikäli markkinahäiriö kuitenkin jatkuu kahdeksan seuraavan pörssipäivän ajan, pankki määrittelee osakkeen kurssin kahdeksantena pörssipäivänä sellaiseksi kuin se pankin käsityksen mukaan olisi ollut ilman markkinahäiriötä.

2.5 Markkinahäiriö

Markkinahäiriön katsotaan olevan olemassa, kun kohde-etuutena olevan osakkeen tai yhden tai useamman sopimusindeksiin sisältyvän osakkeen kaupankäynti on keskeytetty tai muutoin rajoitettu taikka jokin tapahtuma pankin arvion

mukaan haittaa tai häiritsee kaupankäyntiä tai markkina-arvojen saamista viimeisen tunnin aikana ennen sovittua osakkeen päättymiskurssin määrittelemistä ja keskeytyksellä tai rajoituksella on pankin arvion mukaan olennainen merkitys nettoarvon määrittämisessä.

2.6 Yritysjärjestelyt

Jos kohde-etuutena olevaan osakkeeseen tai sen liikkeeseen laskeneeseen yhtiöön liittyvä järjestely tai toimenpide, kuten esimerkiksi osakkeen poistaminen markkinapaikaltaan, osakkeen splittaus, rahastoanti, uusmerkintä, arvopapereihin oikeuttavan instrumentin liikkeeseenlasku, lopettaminen, julkinen ostotarjous, sulautuminen, jakautuminen, konkurssi tai muu tapahtuma tai jos osakkeen likviditeetti markkinapaikallaan vähenee olennaisesti ja tällaisella järjestelyllä, toimenpiteellä tai tapahtumalla on pankin arvion mukaan vaikutus osakkeen arvoon, pankki voi korjata osakeoptiosopimuksen ehtoja kyseisen muutoksen johdosta.

Korjaukset voivat vaikuttaa muun muassa osakkeiden arvoihin, osakkeiden määrään ja muihin nettoarvon laskemista koskeviin ehtoihin. Korjaus voi tarkoittaa myös sitä, että osake korvataan toisella osakkeella tai toisilla osakkeilla. Pankilla ei ole kuitenkaan velvollisuutta korvata osaketta.

3 Osakeindeksioptiosopimus tai sopimusindeksioptiosopimus

3.1 Osakeindeksioptiosopimus tai sopimusindeksioptiosopimus

Osakeindeksioption tai sopimusindeksioption ostajalla on premion maksettuaan oikeus ilman erillistä ilmoitusta sovittuna aikana saada option myyjältä option nettoarvo sillä edellytyksellä, että osakeindeksin tai sopimusindeksin kohdan 3.4 mukainen päättymisarvo sovittuna päättymispäivänä ylittää (osto-optio) tai alittaa (myyntioptio) osakeindeksin tai sopimusindeksin sovitun arvon (toteutushinta).

3.2 Nettoarvo

Jollei vahvistuksessa ole muuta määritelty, option nettoarvo määräytyy kertomalla toteutushinnan ja osakeindeksin tai sopimusindeksin päättymisarvon erotus sovitulla valuuttayksikkömäärällä. Mikäli osakeindeksin tai sopimusindeksin päättymisarvo alittaa toteutushinnan, osto-optio eräännyy arvottomana. Mikäli osakeindeksin tai sopimusindeksin päättymisarvo ylittää toteutushinnan, myyntioptio eräännyy arvottomana.

3.3 Nettoarvon suorittaminen

Mikäli option ostajalla on oikeus yllä mainittuun nettoarvoon, option myyjällä on velvollisuus viimeistään kolmantena päättymispäivän jälkeisenä pankkipäivänä maksaa nettoarvo.

Pankki ilmoittaa asiakkaalle viimeistään päättymispäivää seuraavana pankkipäivänä määrän, joka asiakkaan tulee maksaa pankille tai jonka pankki maksaa asiakkaalle nettoarvona. Mikäli markkinahäiriön johdosta nettoarvon laskeminen siirtyy, siirtyy sen maksaminen vastaavasti.

3.4 Osakeindeksin tai sopimusindeksin päättymisarvo

Mikäli asiakas ja pankki eivät ole muuta sopineet, vahvistuksessa määritelty osakeindeksin tai sopimusindeksin julkaisija määrittelee osakeindeksin tai sopimusindeksin päättymisarvon niiden periaatteiden mukaisesti, joita osakeindeksin tai sopimusindeksin julkaisija normaalisti soveltaa osakeindeksin tai sopimusindeksin päättymisarvon määrittelyssä. Mikäli

osakeindeksin tai sopimusindeksin julkaisija ei ole määritellyt osakeindeksin tai sopimusindeksin päättymisarvoa eikä toisin ole sovittu, osakeindeksin tai sopimusindeksin päättymisarvo on päättymispäivän osakeindeksin tai sopimusindeksin sulkemisarvo.

Mikäli osakeindeksin tai sopimusindeksin arvoa ei ole voitu markkinahäiriön johdosta määrittää, osakeindeksin tai sopimusindeksin arvo määritellään markkinahäiriön päättymistä seuraavana pörssipäivänä.

Mikäli markkinahäiriö kuitenkin jatkuu kahdeksan seuraavan pörssipäivän ajan, pankki määrittelee osakeindeksin tai sopimusindeksin arvon kahdeksantena pörssipäivänä sellaiseksi kuin se pankin käsityksen mukaan olisi ollut ilman markkinahäiriötä.

Jos osakeindeksin tai sopimusindeksin julkaisija ei laske tai julkaise lainkaan osakeindeksin tai sopimusindeksin arvoa tai lakkauttaa osakeindeksin tai sopimusindeksin, ja pankin harkinnan mukaan vastaavaa osakeindeksin tai sopimusindeksin arvoa tai korvaavaa osakeindeksiä tai sopimusindeksiä ei ole saatavilla, tai jos osakeindeksin tai sopimusindeksin laskutapaa muutetaan tai sen arvoa korjataan oleellisesti, pankki määrittelee osakeindeksin tai sopimusindeksin arvon.

Määritellessään osakeindeksin tai sopimusindeksin päättymisarvon pankki soveltaa laskutapaa, joka pankin näkemyksen mukaan johtaa sellaiseen osakeindeksin tai sopimusindeksin päättymisarvoon, johon olisi päädytty, mikäli edellä tässä kohdassa 3.4 mainittuja olosuhteita ei olisi ollut.

3.5 Markkinahäiriö

Markkinahäiriön katsotaan olevan olemassa, kun kohde-etuutena olevan osakeindeksin tai yhden tai useamman sopimusindeksiin sisältyvän osakkeen tai osakeindeksin taikka osakeindeksiin kuuluvan osakkeen kaupankäynti on keskeytetty tai muutoin rajoitettu taikka jokin tapahtuma pankin arvion mukaan haittaa tai häiritsee kaupankäyntiä tai markkinaarvojen saamista viimeisen tunnin aikana ennen sovittua sopimusindeksiin sisältyvän osakkeen tai osakeindeksin tai osakeindeksiin kuuluvan osakkeen kurssin tai sopimusindeksin arvon määrittelemistä ja keskeytyksellä tai rajoituksella on pankin arvion mukaan olennainen merkitys määrittämisessä.

TUOTEKUVAUS – Hyödykejohdannaiset

LIITE 7

1 Hyödykejohdannaisopimus

Tätä hyödykejohdannaisia koskevaa tuotekuvausta sovelletaan pankin ja asiakkaan välisiin hyödykeoptiosopimuksiin, hyödykkeenvaihtosopimuksiin, hyödyketermiinisopimuksiin, niiden yhdistelmiin sekä kaikkiin muihin pankin ja asiakkaan välisiin hyödykejohdannaisopimuksiin, ellei vahvistuksessa toisin sovita.

2 Määritelmät

2.1 Hyödyke

Hyödyke on vahvistuksessa määritelty hyödykejohdannaisopimuksen kohde-etuutena oleva hyödyke.

2.2 Pörssipäivä

Päivä jolloin vahvistuksessa määritellyt pörssit on tarkoitus pitää normaalisti kaupankäynnille avoinna taikka mikäli kohde-etuutena olevan hyödykkeen hintaa ei julkisteta pörssissä, päivä jolloin vahvistuksessa määritellyn hintalähteen on normaalisti tarkoitus julkaista hyödykkeen hinta.

2.3 Pörssipäiväolettama

Yleissopimuksen kohdassa 1.8 määritellyt pankkipäiväolettamat soveltuvat myös pörssipäiviin ja pörssipäivät siirtyvät saman soveltamisohjeen mukaan, kuitenkin siten että hyödykejohdannaisiin voidaan soveltaa myös seuraavaa pankkipäiväolettamaa:

”Lähin”: Vahvistuksessa määritelty päivämäärä siirtyy lähinnä seuraavaksi pörssipäiväksi, mikäli vahvistuksessa sovittu päivä muutoin osuisi sunnuntaille tai maanantaille ja edeltäväksi pörssipäiväksi, mikäli vahvistuksessa määritelty päivämäärä ei osu sunnuntaille taikka maanantaille.

2.4 Pörssi

Pörssillä tarkoitetaan kunkin kohde-etuutena olevan hyödykkeen osalta pörssiä, joka on määritelty vahvistuksessa taikka jossa tällaisella hyödykkeellä pankin arvion mukaan kulloinkin pääasiallisesti käydään kauppaa.

2.5 Johdannaispörssi

Johdannaispörss(e)illä tarkoitetaan kunkin hyödykkeen osalta pörssiä/pörssejä ja kaupankäyntijärjestelmiä, jo(i)ssa hyödykkeeseen sidonnaisilla optio- tai futuurisopimuksilla käydään kauppaa ja jo(i)lla määrittelijän arvion mukaan on kulloinkin olennainen merkitys tällaisten johdannaisten kokonaismarkkinoille.

2.6 Aktivointitaso

Aktivointitaso on vahvistuksessa määritelty hyödykkeen hintana ilmaistu taso, jolla optio aktivoidaan ja tulee voimaan myyjää kohtaan ehtojensa mukaisesti. Jos hyödykkeen hinta ei option voimassaoloaikana saavuta aktivointitasoa tai korkeampaa tasoa (osto-optio) tai matalampaa tasoa (myyntioptio), option toteutusta ei voida vaatia eikä toteutus tapahdu automaattisesti.

2.7 Deaktivointitaso

Deaktivointitaso on vahvistuksessa määritelty hyödykkeen hintana ilmaistu taso, jolla optio lakkaa olemasta voimassa eikä optiota enää voida saattaa voimaan myyjää kohtaan ehtojensa mukaisesti. Jos hyödykkeen hinta ei option voimassaoloaikana saavuta deaktivointitasoa tai korkeampaa tasoa (osto-optio) tai matalampaa tasoa (myyntioptio), optio voidaan toteuttaa ehtojensa mukaisesti.

3 Hyödykeoptiosopimus

Hyödykeoptiosopimukseen sovelletaan liitteen 5 (Tuotokuvaus – Optiosopimukset) yleisiä ehtoja, mutta ei kyseessä olevan liitteen tuotekuvauksia. Jos liitteen 5 yleiset ehdot ovat ristiriidassa tämän tuotekuvauksen kanssa, noudatetaan ensisijaisesti tätä tuotokuvausta.

3.1 Määritelmä

Hyödykeoption ostajalla on preemion maksettuaan oikeus saada option myyjältä option nettoarvo sillä edellytyksellä, että sovitun hyödykkeen hinta toteutuspäivänä ylittää (osto-optio) tai alittaa (myyntioptio) hyödykkeen sovitun hinnan (toteutushinta). Hyödykeoptiosopimus ei sisällä kohde-etuuden toimittamisvelvollisuutta, ellei nimenomaisesti ole toisin sovittu. Toteutuspäivä on eurooppalaisen option osalta option päättymispäivä ja amerikkalaisen option osalta ostajan ilmoittama päivä, kuitenkin niin että amerikkalainen optio voidaan toteuttaa vain option alkamis- ja päättymispäivän välisenä aikana.

3.2 Nettoarvo

Hyödykeoption nettoarvo määräytyy kertomalla toteutushinnan ja hyödykkeen toteutuspäivän hinnan erotuksen kohde-etuutena olevan hyödykkeen laskennallisella määrällä. Mikäli hyödykkeen toteutuspäivän hinta alittaa toteutushinnan, erääntyy osto-optio arvottomana. Mikäli hyödykkeen toteutuspäivän hinta ylittää toteutushinnan, erääntyy myyntioptio arvottomana.

3.3 Nettoarvon suorittaminen

Mikäli ostajalla on oikeus yllä mainittuun nettoarvoon, myyjällä on velvollisuus viimeistään viidentenä toteutuspäivän jälkeisenä pankkipäivänä maksaa nettoarvo, ellei vahvistuksessa toisin sovita. Pankki ilmoittaa asiakkaalle viimeistään toteutuspäivää seuraavana pankkipäivänä määrän, joka asiakkaan tulee maksaa pankille tai jonka pankki maksaa asiakkaalle nettoarvona. Mikäli markkinahäiriön johdosta nettoarvon laskeminen siirtyy, siirtyy sen maksaminen vastaavasti.

3.4 Hyödykkeen hinta

Hyödykkeen hinta määräytyy vahvistuksessa määritellyllä tavalla.

4 Hyödykkeenvaihtosopimus

4.1 Määritelmä

Hyödykkeenvaihtosopimuksessa sopijapuolet sopivat kiinteiden ja/tai vaihtuvien määrien vaihtamisesta toisiinsa. Hyödykkeenvaihtosopimus ei sisällä kohde-etuuden toimittamisvelvollisuutta, ellei nimenomaisesti ole toisin sovittu.

4.2 Kiinteä määrä

Kiinteä määrä on laskentakaudelta vahvistuksessa määriteltynä maksupäivänä maksettava vahvistuksessa määriteltävä määrä. Jos kiinteää määrää ei ole vahvistuksessa määriteltävä, se lasketaan seuraavan kaavan mukaisesti:

Kiinteä määrä = laskennallinen määrä laskentakaudelle x kiinteä hinta

4.3 Vaihtuva määrä

Vaihtuva määrä on laskentakaudelta vahvistuksessa määriteltynä maksupäivänä maksettava seuraavan kaavan mukainen määrä:

Vaihtuva määrä = laskennallinen määrä laskentakaudelle x vaihtuva hinta

4.4 Vaihtuva hinta

Vaihtuva hinta on kohde-etuutena olevan hyödykkeen hinta kunakin arvostuspäivänä, määriteltynä vahvistuksessa määritellyllä tavalla.

4.5 Laskentakausi

Laskentakausi tarkoittaa jokaista vahvistuksessa sellaiseksi määriteltäviä ajanjaksoja.

4.6 Laskennallinen kokonaismäärä

Laskennallinen kokonaismäärä on kaikkien laskentakausien laskennallisten määrien yhteenlaskettu summa.

5 Hyödyketermiinisopimus

5.1 Määritelmä

Hyödyketermiinisopimuksessa pankki ja asiakas sopivat suorittavansa kohde-etuutena olevan hyödykkeen termiinikurssin ja hyödykkeen arvopäivänä määriteltävän hinnan erotukseen perustuvan nettosuorituksen termiinisolimuksen arvopäivänä ilman pääomien vaihtoa.

Kohde-etuutena on sovittu määrä hyödykettä, jonka toinen sopijapuoli ostaa (ostaja) ja toinen myy (myyjä) sovitulla termiinikurssilla sovituna arvopäivänä. Hyödyketermiinisopimus ei sisällä kohde-etuuden toimittamisvelvollisuutta, ellei nimenomaisesti ole toisin sovittu.

5.2 Nettosuoritus

Nettosuoritus muodostuu verrattaessa sovitulla termiinikurssilla laskettua hyödykkeen laskennallista hintaa hyödykkeen vahvistuksessa sovitulla tavalla määriteltävään arvopäivän hintaan perustuvaan hyödykkeen laskennalliseen hintaan. Mikäli termiinikurssilla laskettu laskennallinen hinta ylittää arvopäivän hinnalla lasketun laskennallisen hinnan, maksaa kohde-etuuden ostaja myyjälle erotuksen. Päinvastaisessa tapauksessa kohde-etuuden myyjä maksaa ostajalle erotuksen. Nettosuoritus maksetaan termiinikaupan vahvistuksessa määriteltynä maksupäivänä.

6 Markkinahäiriö

Markkinahäiriön katsotaan olevan kohde-etuutena olevan hyödykkeen osalta voimassa, kun:

- (a) sovittu hintalähde ei julkaise hyödykkeen hintaa taikka tarvittavaa informaatiota hinnan määrittämiseksi taikka hintalähteen toiminta itsessään tai julkaisu on väliaikaisesti tai pysyvästi keskeytetty;
- (b) vähintään kolmelta referenssipankilta ei saada tarvittavia noteerauksia, kun hinnan määrittämisen on sovittu perustuvan referenssipankeilta saataviin noteerauksiin;
- (c) hyödykkeen taikka sitä koskevan johdannaisen kaupankäynti on keskeytetty tai sitä on rajoitettu pörssissä tai johdannaispörssissä ja tällaisella keskeytyksellä, rajoituksella tai tapahtumalla on pankin arvion mukaan olennainen merkitys;
- (d) hyödykkeen hinta ei ole saatavilla (johtuen esimerkiksi kaupankäynnin keskeytymisestä taikka lakkaamisesta) vaikka hintalähde itsessään olisikin saatavilla ja voisi siten tuottaa hyödykkeen hinnan;
- (e) hyödykkeen hinnan laskentakaavaa tai laskentatapaa muutetaan olennaisesti;
- (f) hyödykkeen (tai sitä koskevan pörssijohdannaisen) rakenne tai sisältö muuttuu olennaisesti;
- (g) hyödykkeen verokohtelu muuttuu olennaisesti ja ennalta arvaamatta jonkun valtion tai veroviranomaisten toimesta aiheuttaen hyödykkeen viitehinnan muutoksen;
- (h) ilmenee muu määrittelijän määrittelemä tai hyväksymä syy, jolla on olennainen merkitys tai vaikutus hyödykkeen hinnoitteluun tai arvostukseen;

ja määrittelijä arvioi että tällaisella tapahtumalla on olennainen merkitys kyseessä olevan hyödykejohdannaissopimuksen tai kohde-etuutena olevan hyödykkeen hinnoittelun kannalta.

Jos hyödykettä koskeva markkinahäiriö olisi samaan aikaan myös sopijapuolten välisen johdannaisia koskevan yleissopimuksen päättämisperuste, katsotaan kysymyksessä olevan ensisijaisesti hyödykejohdannaissopimusta tai –sopimuksia koskeva markkinahäiriö, ellei pakottavasta lainsäädännöstä tai sopijapuolten muista sopimuksista muuta johdu.

7 Hinnan määrittäminen markkinahäiriötilanteessa

Markkinahäiriötilanteessa määrittelijä pyrkii määrittämään vahvistuksessa määrittelylle kohde-etuutena olevalle hyödykkeelle korvaavan hinnan markkinoilta saatavilla olevan hintainformaation perusteella, mutta mikäli tällaista korvaava hintaa ei määrittelijän arvion mukaan edellä mainituista markkinahäiriöistä johtuen olisi saatavilla, lykätään hinnan määrittelyä hyödykeoptioiden osalta kahdeksanteen pörssipäivään ja muiden hyödykejohdannaisten osalta viidenteen pörssipäivään saakka markkinahäiriön alkamisesta lähtien.

Mikäli vahvistuksessa määritellyn kohde-etuutena olevan hyödykkeen hinnan määrittäminen ei onnistuisi edellä mainitulla tavalla, määrittää määrittäjä tällöin korvaavan hinnan parhaaksi katsomallaan tavalla ottamalla huomioon esimerkiksi viimeisimmän saatavilla olevan noteerauksen tai jonkin muun relevantiksi katsomansa informaation.

Mikäli kohde-etuutena olevan hyödykkeen hinnan määrittäminen siirtyy markkinahäiriön vuoksi, siirtyvät myös hinnan perusteella laskettavien suoritusarvo- ja/tai maksupäivät vastaavasti.

8 Verolain muutoksen vaikutus

Mikäli pankki katsoo olevan perusteltua, voi 6. (g) -kohdan mukainen verotuksellinen markkinahäiriö olla myös ko. johdannaissopimuksen purkamisperuste. Tällöin ko. johdannaissopimus päättyy pankin ilmoittamana päivänä ja siihen liittyvät maksut nettoutetaan yleissopimuksen kohdan 9. "Sopimuksen voimassaolon päättymiseen liittyvien maksujen nettouttaminen" mukaisesti.

9 Julkistetun hinnan oikaisu

Mikäli kohde-etuutena olevan hyödykkeen julkaistua hintaa oikaistaan hinnan julkaisemisen jälkeen ja tällaista oikaisua koskeva ilmoitus julkaistaan kolmenkymmenen päivän kuluessa, voi määrittäjä päättää että hyödykkeen hintaa oikaistaan vastaavasti. Tällaisessa tapauksessa pankki ilmoittaa asiakkaalle maksettavan taikka asiakkaalta perittävän summan, mukaan lukien ko. summalle mahdollisesti maksettavan koron ajanjaksolle, joka alkaa päivästä, jolloin maksu olisi alun perin tullut tehdä, ja päättyy siihen päivään, jolloin oikaisua vastaava summa suoritetaan.

TUOTEKUVAUS – OTC-päästöoikeustermiinit**LIITE 8****1. Soveltamisala**

Tätä tuotekuvausta sovelletaan OTC-päästöoikeustermiiniin, jolla pankki ja asiakas sopivat OTC-päästöoikeuksien kaupasta. Tämä tuotekuvaus koskee ainoastaan OTC-päästöoikeustermiinejä, jotka toteutetaan toimittamalla OTC-päästöoikeus.

2. Määritelmät**2.1 Arvopäivä**

Päivä, jona OTC-päästöoikeus on sovittu toimitettavaksi selvitys-kohdan mukaisella tavalla.

2.2 Jälleenhankintakustannus

Määrä, joka vastaa OTC-päästöoikeudelle vahvistuksessa sovittua hintaa vähennettynä pankin arvopäivän markkinahinnaksi arvioimalla hinnalla, mikä summa kerrotaan toimitushäiriön kohteena olleiden OTC-päästöoikeuksien määrällä, sekä lisättyinä näin saadulle summalle lasketulla viivästyskorolla.

2.3 Käyttökelvoton hankeyksikkö

Hankeyksikkö, jota toiminnanharjoittaja ei voi käyttää palauttamiseen päästökauppaviranomaiselle mitätöitäväksi, hankeyksiköiden osalta niiden lähteen tai muun lakiin perustuvan syyn takia.

2.4 OTC-päästöoikeus

Päästökauppalain (8.4.2011/311) mukaiset päästöoikeudet ja hankeyksiköt.

2.5 OTC-päästöoikeustermiini

Pankin ja asiakkaan välinen vahvistuksessa määritelty johdannais sopimus, jossa sopijapuolet sopivat OTC-päästöoikeuksien toimituksesta sovittuna hetkenä tulevaisuudessa sopimuksen mukaisella hinnalla ja selvitys-kohdan mukaisella tavalla.

2.6 Päästökaupparekisteri

Päästökauppadirektiivin (2003/87/EY) ja sen perusteella annettujen säännösten mukainen kansallinen rekisteri, johon OTC-päästöoikeus voidaan merkitä.

2.7 Ylitysseuraamus

Päästökauppalain tai soveltuvan ulkomaisen lain mukainen päästöoikeuden ylitysmaksu tai muu seuraamus, jonka viranomainen tai tuomioistuin määrää sen perusteella, että toiminnanharjoittaja ei palauta määräajassa päästöjä vastavaa määrää OTC-päästöoikeuksia.

3 Sopimus OTC-päästöoikeustermiinistä

OTC-päästöoikeustermiinissä pankki ja asiakas sopivat OTC-päästöoikeuksien kaupasta siten, että kaupan kohteena on OTC-päästöoikeustermiinin vahvistuksessa määritelty määrä OTC-päästöoikeuksia, jotka toinen sopijapuoli ostaa (ostaja) ja toinen myy (myyjä) sovittuna arvopäivänä vahvistuksessa määriteltävällä hinnalla.

Vahvistuksessa on määriteltävä OTC-päästöoikeustermiinin kohteena olevat päästöoikeudet ja hankeyksiköt.

OTC-päästöoikeustermiinin sopimuskausi ja arvopäivä määrätään vahvistuksessa.

OTC-päästöoikeustermiinien kauppa on arvonlisäverollista.

4 Selvitys

Jollei vahvistuksessa toisin määrätä, asiakkaan toimiessa ostajana hänen tulee ensin maksaa vahvistuksessa määritelty hinta pankin pankkitilille vahvistuksessa määriteltynä maksupäivänä. Tämän jälkeen pankki toimittaa ostetut OTC-päästöoikeudet vahvistuksessa määritellylle, päästökaupparekisteriin rekisteröidylle ostajan tilille vahvistuksessa määriteltynä toimituspäivänä (arvopäivä).

Asiakas on velvollinen tarkastamaan pankin toimittamat hankeyksiköt viipymättä ja reklamoimaan pankille välittömästi, jos toimitukseen sisältyy käyttökeltottomia hankeyksiköitä. Muussa tapauksessa asiakkaan katsotaan hyväksyneen pankin toimituksen.

Jollei vahvistuksessa toisin määrätä, asiakkaan toimiessa myyjänä hänen tulee toimittaa mydyt OTC-päästöoikeudet pankin ilmoittamalle päästökaupparekisteriin rekisteröidylle tilille vahvistuksessa määriteltynä toimituspäivänä (arvopäivä). Tämän jälkeen pankki maksaa vahvistuksessa määritellyn hinnan asiakkaan ilmoittamalle pankkitilille.

Asiakas vastaa siitä, ettei hänen toimittamiinsa OTC-päästöoikeuksiin sisälly käyttökeltottomia hankeyksiköitä. Asiakkaan on pankin pyynnöstä toimitettava viipymättä pankille päästökauppalain mukainen selvitys OTC-päästöoikeuksien alkuperästä.

5 Toimitushäiriö

Vaikka myyjä laiminlyö OTC-päästöoikeuksien toimituksen, laiminlyönti ei muodosta OTC-päästöoikeustermiinin irtisanomisperustetta, jos myyjä toimittaa OTC-päästöoikeudet viimeistään ostajan reklamaatioilmoitusta seuraavana pankkipäivänä ja maksaa ostajalle hinnalle lasketun viivästyskoron. Jollei myyjä toimita päästöoikeuksia ilmoitusta seuraavana pankkipäivänä, voi ostaja irtisanoa OTC-päästöoikeustermiinin. Tällöin myyjän tulee maksaa ostajalle OTC-päästöoikeustermiinin jälleenhankintakustannusta vastaava summa. Myyjä ei ole velvollinen korvaamaan ostajalle mahdollisesti määrättävää ylitysseuraamusta, vaikka ylitysseuraamuksen määrääminen johtuisikin siitä, että myyjä ei ole toimitannut OTC-päästöoikeuksia.

Jos myyjä ei voi toimittaa OTC-päästöoikeuksia ostajasta riippuvasta syystä, tulee ostajan poistaa toimituksen estänyt syy viimeistään myyjän reklamaatioilmoitusta seuraavana pankkipäivänä. Tällöin myyjän tulee toimittaa OTC-päästöoikeudet ja ostajan maksaa myyjälle hinnalle laskettu viivästyskorko. Jos ostaja ei poista toimituksen estänyttä syytä viimeistään myyjän reklamaatioilmoitusta seuraavana pankkipäivänä, voi myyjä irtisanoa sopimuksen, jolloin ostajan tulee maksaa myyjälle OTC-päästöoikeustermiinin jälleenhankintakustannusta vastaava summa.

Jos OTC-päästöoikeustermiiniä koskeva toimitushäiriö olisi samanaikaisesti myös sopijapuolten välisen johdannaisia koskevan yleissopimuksen päättämisperuste sopijapuolen laiminlyönnin takia, voi päättämisperusteeseen vetoamaan oikeutettu sopijapuoli päättää yleissopimuksen sen ehtojen mukaisesti.

6 Selvityshäiriö

Jos sopijapuolen on osittain tai kokonaan mahdotonta täyttää selvitykseen liittyviä velvoitteitaan sopijapuolesta riippumattoman selvityshäiriön takia, tulee kyseisen sopijapuolen välittömästi kirjallisesti ilmoittaa tästä toiselle sopijapuolelle ja liittää ilmoitukseen riittävä selvitys häiriöstä. Ilmoituksen antamisen jälkeen selvitys keskeytetään kunnes häiriö lakkaa. Selvityshäiriön kestäessä on sopijapuolen, johon selvityshäiriö kohdistuu, kohtuullisin toimenpitein yritettävä poistaa häiriö. Jos selvityshäiriö ei ole lakannut yhdeksän (9) päivän kuluessa ilmoituksen antamisesta, voi ilmoituksen vastaanottanut sopijapuoli irtisanoa selvityshäiriön kohteena olevan OTC-päästöoikeustermiinin. Ilmoituksen vastaanottanut sopijapuoli on kuitenkin aina oikeutettu irtisanomaan selvityshäiriön kohteena olevan OTC-päästöoikeustermiinin päättymään ennen vuosittaista määräpäivää, jona OTC-päästöoikeuksia on palautettava päästökaupparekisteriin (30. huhtikuuta).

Jos OTC-päästöoikeustermiiniä koskeva selvityshäiriö olisi samaan aikaan myös sopijapuolten välisen johdannaisia koskevan yleissopimuksen päättämisperuste, katsotaan selvityshäiriön kohdistuvan ainoastaan OTC-päästöoikeustermiiniin ja oikeuttavan sen irtisanomiseen mutta ei yleissopimuksen päättämiseen.

Jos selvityshäiriön kohteena oleva OTC-päästöoikeustermiini irtisanotaan tämän kohdan mukaisesti, ei sopijapuolilla ole OTC-päästöoikeustermiinin perusteella muita maksu- tai toimitusvelvoitteita kuin seuraava:

Irtisanotun OTC-päästöoikeustermiinin mukaisesti OTC-päästöoikeuksia toimittamaan veloitettu sopijapuoli on velvollinen palauttamaan toiselle sopijapuolelle summat, jotka tämä sopijapuoli mahdollisesti on maksanut irtisanotun OTC-päästöoikeustermiinin perusteella OTC-päästöoikeuksia toimittamaan veloitetulle sopijapuolelle sekä tälle summalle maksupäivästä irtisanomisen voimaantulopäivään saakka EONIA-koron mukaisesti laskettavan koron.

7 Päästökauppajärjestelmän keskeyttäminen

Jos viranomainen ilmoittaa jonkin päästökauppajärjestelmän keskeyttämisestä, voi sopijapuoli kirjallisesti ilmoittamalla irtisanoa sellaisen johdannaissopimuksen, johon kyseinen keskeytys vaikuttaa.

Muilta osin noudatetaan yleisten ehtojen kohdan "7. Muutokset laeissa ja viranomais määräyksissä" ja "13. Ylivoimainen este" mukaisia määräyksiä.

Asetus OTC-johdannaisista, keskusvastapuolista ja kauppätietorekistereistä (EMIR) LIITE 9

1. Soveltamisala

Tätä liitettä soveltamalla asiakas ja pankki sopivat tiettyjen EMIR:n mukaisten veloitteiden täyttämistä sekä eräistä muista ehdoista, jotka liittyvät Euroopan parlamentin ja neuvoston 4.7.2012 antamaan asetukseen OTC-johdannaisista, keskusvastapuolista ja kauppätietorekistereistä (EU) N:o 648/2012 ja kyseistä asetusta muuttavaan Euroopan parlamentin ja neuvoston 20.5.2019 antamaan asetukseen (EU) 2019/834 (molemmat mahdollisine muutoksineen sekä alemmanasteisine säädöksineen) ("asetus" tai "EMIR").

Tässä liitteessä käytettäviä termejä, joita käytetään asetuksessa tai jotka on määritelty asetuksessa, on tulkittava asetuksen tarkoittamalla tavalla. Tällaisia termejä ovat ainakin seuraavat: "finanssialan ulkopuolinen vastapuoli", "finanssialalla toimiva vastapuoli", "määritys", "määritysvelvollisuus", "sijoitussalkku", "kauppätietorekisteri", "johdannainen", "johdannaissopimus", "riskienpientämistekniikka".

2. Asiakasluokittelua koskeva vakuuttelu ja siihen liittyvät ehdot

2.1 Asiakkaan vakuuttelu

Täyttääkseen sopijapuolille asetetut asetuksen mukaiset veloitteet asiakas vakuuttaa pankille jokaisen johdannaissopimuksen tekohetkellä (ja joka vakuuttelu katsotaan olevan voimassa koko johdannaissopimuksen voimassaolon ajan), että

(a) asiakas on joko (i) finanssialan ulkopuolinen vastapuoli (kuten asetuksessa tarkemmin määritellään) tai (ii) (parhaan tietämyksensä sekä arvionsa mukaan) Euroopan Unionin ulkopuolella perustettu yhteisö, joka katsottaisiin asetuksen mukaiseksi finanssialan ulkopuoliseksi vastapuoleksi, jos se olisi perustettu Euroopan Unionin alueella; ja

(b) asiakas ei ole asetuksen mukaisen määritysveloitteen alainen (tai, ei olisi määritysveloitteen alainen, jos kyseessä on edellä 2.1 (a) (ii) –alakohdassa tarkoitettu yhteisö) kyseiseen johdannaissopimukseen liittyen.

2.2 Pankin vakuuttelu

Pankki vakuuttaa olevansa finanssialalla toimiva vastapuoli (kuten asetuksessa tarkemmin määritellään).

2.3 Muutos

Asiakas sitoutuu ilmoittamaan pankille kirjallisesti välittömästi, jos sen 2.1 kohdassa antama vakuuttelu muuttuu.

2.4 Virheellinen tai väärä vakuuttelu

Mikäli asiakkaan antama vakuuttelu osoittautuu oleellisilta osin vääräksi tai virheelliseksi, sopijapuolet neuvottelevat kyseiseen johdannaissopimukseen tai –sopimukseen tehtävistä muutoksista ja keinoista, joiden avulla

(a) johdannaissopimus tai –sopimukset, joita koskee asetuksen mukainen määritysvelvollisuus, saadaan asetuksen mukaisesti ja mukaiseen määräaikaan mennessä määritettyä; ja

(b) toteutetaan yhteen tai useampaan johdannaissopimukseen, jotka eivät ole asetuksen mukaisen määrittelyveloitteen kohteena, soveltuvat asianomaiset asetuksen mukaiset riskienpientämistekniikat, jotka soveltuvat asetuksen 10 artiklassa tarkoitettuun finanssialan ulkopuoliseen vastapuoleen.

Muutokset sisältävät muun muassa korjauksen (i) sellaisen johdannaissopimuksen hintaan, johon kohdistuu asetuksen mukainen määrittelyvelvollisuus asiakasluokittelun korjauksen perusteella ja (ii) sellaisen johdannaissopimuksen hintaan, johon kohdistuvat asetuksen mukaiset muuttuneet riskienpientämistekniikat asiakasluokittelun korjauksen perusteella. Hinnan muutoksen tulee kuvastaa sitä eroa, joka johtuu siitä, että johdannaissopimusta tehtäessä asiakkaan antama asiakasluokittelua koskeva vakuuttelu on osoittautunut virheelliseksi. Lisäksi sopijapuolet sopivat päivämäärän, jolloin hinnoittelun korjaamisen johdosta aiheutunut maksu suoritetaan.

2.5 Pankin oikeus irtisanoa johdannaissopimukset

Mikäli 2.4 (a) ja/tai 2.4 (b) kohdan mukaisia velvoitteita ei täytetä asetuksen mukaiseen määräaikaan mennessä, on pankilla oikeus irtisanoa kyseiset johdannaissopimukset yleissopimuksen kohdan 9 mukaisesti. Selvyyden vuoksi todetaan, että pankilla on oikeus irtisanoa johdannaissopimukset tämän kohdan perusteella myös tilanteessa, jossa asiakkaan 2.1 kohdassa antaman vakuuttelun virheellisyys huomataan siinä vaiheessa, kun asiakkaaseen kohdistuva asetuksen mukainen määrittelyvelvollisuudelle asetettu määräaika on kulunut umpeen. Tämän kohdan mukaisesti tehty yhden tai useamman johdannaissopimuksen irtisanominen ei vaikuta muihin sopijapuolten välisiin johdannaissopimuksiin. Jos sopijapuoli ei ryhdy 2.4 kohdan mukaisiin toimiin mistä tahansa syystä johtuen, ei tämä vaikuta pankin oikeuteen irtisanoa johdannaissopimus tai -sopimukset tämän kohdan perusteella.

3. Sijoitussalkun täsmäytystä ("Portfolio Reconciliation") koskevat ehdot

3.1 Tietojen toimittaminen pankin toimesta

Täyttääkseen sopijapuolille asetetut asetuksen mukaiset velvoitteet sopijapuolet sopivat noudattavansa seuraavassa sovitun ehtoja sijoitussalkun täsmäytystä ("portfolio reconciliation") koskien.

- a) Sopijapuolet sopivat, että pankki lähettää asiakkaalle kirjallisesti sijoitussalkun tiedot johdannaissopimuksista vähintään neljännesvuosittain, jos sopijapuolilla on keskenään voimassa lähetyspäivänä **yli 100** kappaletta johdannaissopimuksia, joita ei asetuksen mukaisesti määritetä keskusvastapuolella.
- b) Sopijapuolet sopivat, että pankki lähettää asiakkaalle kirjallisesti sijoitussalkun tiedot yhdestä tai useammasta johdannaissopimuksesta vähintään vuosittain, jos sopijapuolilla on keskenään voimassa lähetyspäivänä **enintään 100** kappaletta johdannaissopimuksia, joita ei asetuksen mukaisesti määritetä keskusvastapuolella.

Saatuana pankilta tiedot tulee asiakkaan verrata tietoja mahdollisimman nopeasti asiakkaan omiin tietoihin varmistaakseen, että sopijapuolilla on samat johdannaissopimuksia koskevat keskeiset ehdot sekä ilmoittaakseen pankille välittömästi mahdollisista eroista keskeisissä ehdoissa.

Mikäli asiakas havaitsee yhden tai useamman oleelliseksi katsomansa eron, tulee asiakkaan ilmoittaa tästä kirjallisesti pankille, minkä jälkeen sopijapuolet keskustelevat keskenään erojen selvittämiseksi ja ratkaisemiseksi. Jos asiakas ei ilmoita mahdollisista eroista pankille viimeistään kymmenen pankkipäivän sisällä vastaanottopäivästä, katsotaan asiakkaan vahvistaneen pankin lähettämän sijoitussalkun tiedot.

Seuraavat määritelmät koskevat edellä mainittujen kohtien 3.1 (a) ja 3.1 (b) vastaanottopäiviä:

Postitse lähetetyt tiedot johdannaissopimuksista katsotaan vastaanotetuiksi kolmen pankkipäivän kuluessa tietojen lähettämistä ja kahden pankkipäivän kuluessa tietojen lähettämistä kansainvälisen lähettipalvelun avulla.

Elektronisen viestijärjestelmän kautta lähetetyt tiedot johdannaissopimuksista katsotaan vastaanotetuiksi, kun tiedot on vastaanotettu.

Sähköpostitse lähetetyt tiedot johdannaissopimuksista katsotaan vastaanotetuiksi, kun sähköposti on vastaanotettu.

Henkilökohtaisesti toimitetut tiedot johdannaissopimuksista katsotaan vastaanotetuiksi, kun ne on henkilökohtaisesti toimitettu vastaanottajalle.

3.2 Sijoitussalkun täsmäyttämistä koskevat määritelmät

Sijoitussalkun tiedoilla tarkoitetaan jokaisen lähetyspäivänä voimassa olevan johdannaissopimuksen keskeisiä ehtoja. Selvyyden vuoksi todetaan, että tietoja määriteltäessä ei huomioida sellaisia johdannaissopimuksia, jotka asetuksen mukaan tulee määrittää keskusvastapuolella.

Keskeisillä ehdoilla tarkoitetaan kunkin johdannaissopimuksen arvostusta sekä muita pankin asianmukaisiksi katsomia tietoja tai ehtoja.

Asianmukaisiksi katsotut tiedot tai ehdot voivat johdannaissopimuksesta riippuen tarkoittaa esimerkiksi johdannaissopimuksen alkamispäivää, johdannaissopimuksen päättymispäivää, koronmaksupäivää tai -päiviä ja/tai muuta arvopäivää tai -päiviä, laskennallista pääomaa, sopijapuolten asemaa, pankkipäiväolettamaa sekä kiinteää ja/tai vaihtuvaa korkoa.

Pankkipäivällä tarkoitetaan päivää, jolloin pankit Helsingissä ovat yleisesti avoinna.

4. Erimielisyyksien ratkaisemista ("Dispute Resolution") koskevat ehdot

Täyttääkseen sopijapuolille asetetut asetuksen mukaiset veloitteet sopijapuolet sopivat noudattavansa seuraavassa sovitua prosessia tunnistaakseen ja ratkaistakseen mahdolliset erimielisyydet.

Kumpikin sopijapuoli voi harkintansa mukaan tunnistaa erimielisyyden ja lähettää siitä kirjallisen ilmoituksen toiselle sopijapuolelle. Ilmoituksessa tulee yksilöidä erimielisyys sekä johdannaissopimus, johon erimielisyys liittyy.

Sopijapuolten tulee tämän jälkeen neuvotella keskenään erimielisyyden selvittämiseksi ja ratkaisemiseksi kohtuullisessa ajassa toimittamalla toisilleen erimielisyyteen liittyviä merkityksellisiä tietoja sekä soveltamalla tämän sopimuksen tai muun yleisesti käytössä olevan johdannaissopimuksen ehtoja soveltuvin osin. Mikäli sopijapuolet eivät pysty ratkaisemaan erimielisyyttä viiden pankkipäivän sisällä siitä, kun kirjallinen ilmoitus erimielisyydestä toimitettiin vastapuolelle, sitoutuvat sopijapuolet tekemään tarvittavat toimet erimielisyyden ratkaisemiseksi.

Asiakassopimuksen mukaisesti ratkaistavana oleva erimielisyys ei rajoita sen kohteena olevan johdannaissopimuksen arvostusta esimerkiksi vakuuden siirtoa, sen voimassaolon päättymiseen liittyvien maksujen nettoutusta tai muuta tarkoitusta varten. Asiakassopimus ei rajoita sopijapuolen mahdollisuuksia pyrkiä myös muilla keinoin tunnistamaan ja ratkaisemaan erimielisyyksiä.

5. Tiedon luovuttaminen kolmannelle

Täyttääkseen sopijapuolille asetetut veloitteet sopijapuolet sopivat noudattavansa seuraavassa sovittuja ehtoja asetuksen mukaista ilmoittamisvelvollisuutta koskien.

Huolimatta siitä mitä sopijapuolten välisessä muussa johdannaissopimuksia koskevassa puitesopimuksessa, salassapitoa koskevassa sopimuksessa tai muussa sopijapuolten välisiin johdannaissopimukseen liittyvässä tai vaikuttavassa sopimuksessa sovitaan, sopijapuoli antaa suostumuksensa tietojen julkaisemiseen ja ilmaisemiseen siinä laajuudessa ja tarkoituksessa, jota ilmoittamisvelvollisuutta koskeva sääntely, viranomais määräys tai muu vastaava edellyttää johdannaissopimuksen tietojen ilmoittamiseksi kauppatietorekisteriin tai asianomaiselle viranomaiselle asetuksen mukaisesti.

Sopijapuolella on oikeus julkaista, jakaa, antaa tai muuten ilmaista sääntelyn mukaista tietoa pää- tai sivukonttorilleen, emo-, tytär- tai sisaryhteisölleen, muulle edustajalleen tai taholle taikka vastaavalle, joka tarjoaa sopijapuolelle palvelua sääntelyn ilmoittamista koskevien veloitteiden täyttämiseksi. Asetuksen mukaisessa tarkoituksessa julkaistavat ja ilmaistavat tiedot voivat tarkoittaa johdannaissopimuksen kaupallisia tietoja mukaan lukien johdannaissopimuksen sopijapuolen yksilöintitietoja. On mahdollista, että tietojen julkaiseminen tai ilmaiseminen asetuksen mukaisesti johtaa siihen, että johdannaissopimusta tai sen hinnoittelua koskeva tieto voi tulla julkiseksi.

Sopijapuolella on oikeus käyttää kolmatta tahoa johdannaissopimusta koskevien tietojen ilmoittamiseen kauppatietorekisteriin täyttääkseen ilmoitusvelvollisuutensa asetuksen mukaisessa laajuudessa ja tarkoituksessa. Mikäli sopijapuoli käyttää kolmatta tahoa ilmoittaakseen puolestaan yhden tai useamman toisen sopijapuolen kanssa tehdyn johdannaissopimuksen kauppatietorekisteriin asetuksen mukaisesti, vakuuttaa sopijapuoli sopineensa tästä asianmukaisesti kyseisen kolmannen tahon kanssa.

EMIR ilmoituspalvelun ehdot

LIITE 10

1. Soveltamisala

Tätä liitettä sovelletaan asiakkaan ja pankin tekemiä, mahdollisesti muutettuja tai päätettyjä johdannaissopimuksia koskevien tietojen ilmoittamiseen kauppätietorekisteriin ja ilmoitusvelvollisuuden täyttämistä koskevien ehtojen toteuttamiseen. Ilmoitusvelvollisuus perustuu Euroopan parlamentin ja neuvoston 4.7.2012 antamaan asetukseen OTC-johdannaisista, keskusvastapuolista ja kauppätietorekistereistä (EU) N:o 648/2012 ja kyseistä asetusta muuttavaan Euroopan parlamentin ja neuvoston 20.5.2019 antamaan asetukseen (EU) 2019/834 (molemmat mahdollisine muutoksineen sekä alemmanasteisine säädöksineen) ("EMIR sääntely tai sääntely").

Tämän liitteen ehtoja sovelletaan asiakkaan ja pankin välillä tehtyjen johdannaissopimusten ilmoittamiseen, joita EMIR sääntelyn mukainen ilmoitusvelvollisuus koskee siten, että pankki suorittaa sääntelyn mukaisen ilmoittamisen asiakkaan puolesta kauppätietorekisteriin ("ilmoituspalvelu"). Ilmoituspalvelu ei koske sellaisten johdannaissopimusten ilmoittamista, jotka asiakas on tehnyt muun osapuolen kuin pankin kanssa, eikä asiakkaan konsernin sisäisiä johdannaissopimuksia kuten sääntelyssä tarkemmin määritellään.

2. Määritelmiä

Kauppätietorekisteri (englanniksi "Trade Repository") tarkoittaa EMIR sääntelyn mukaista kauppätietorekisteriä. Ilmoittaessaan asiakkaan puolesta ilmoituspalvelun puitteissa tietoja kauppätietorekisteriin valitsee pankki harkintansa mukaan parhaiten soveltuvan kauppätietorekisterin tarvittaessa erikseen kunkin ilmoitusvelvollisuutta koskevan johdannaissopimuksen osalta. Mikäli jonkin ilmoitusvelvollisuutta koskevan johdannaissopimuksen tietojen ilmoittamiseen ei ole käytettävissä kauppätietorekisteriä, tarkoitetaan kauppätietorekisterillä sääntelyn mukaista arvopaperimarkkinaviranomaista.

Pankkipäivä tarkoittaa päivää, jolloin pankit Helsingissä ovat yleisesti avoinna.

Vastapuolen tiedot (englanniksi "Counterparty Data") tarkoittavat ilmoitettavaan johdannaissopimukseen liittyen sopijapuolta koskevia tietoja, jotka on lueteltu EMIR sääntelyn teknisissä sääntelystandardeissa.

Yhteiset tiedot (englanniksi "Common Data") tarkoittavat ilmoitettavan johdannaissopimuksen tietoja, joka on lueteltu EMIR sääntelyn teknisissä sääntelystandardeissa.

Edellä kuvattujen määritelmien lisäksi tässä liitteessä käytetään seuraavia termejä, joita on tulkittava EMIR sääntelyn tarkoittamalla tavalla. Tällaisia termejä ovat ainakin seuraavat: "ilmoitus" (englanniksi "reporting"), "ilmoitusvelvollisuus" (englanniksi "reporting obligation"), "johdannaissopimus" (englanniksi "derivative contract"), "konserni" (englanniksi "group").

3. Asiakkaan antama suostumus

Asiakas hyväksyy tämän liitteen mukaiset ehdot sekä valtuuttaa pankin ilmoittamaan puolestaan asiakasta koskevat vastapuolen tiedot ja yhteiset tiedot kauppätietorekisteriin allekirjoittamalla tämän sopimuksen. Mikäli asiakas ilmoittaa itse sääntelyn mukaiset tiedot kauppätietorekisteriin, tulee asiakkaan ilmoittaa tästä pankille kohdan 4 "Asiakkaan oikeus kieltäytyä ilmoituspalvelusta" mukaisesti.

4. Asiakkaan oikeus kieltäytyä ilmoituspalvelusta

Huolimatta siitä, että asiakas on allekirjoittanut tämän yleissopimuksen, on asiakkaalla oikeus kieltäytyä tämän liitteen mukaisesta ilmoituspalvelusta. Tällöin asiakkaan tulee ilmoittaa pankille ilmoituspalvelun kieltämisestä hyvissä ajoin ennen johdannaissopimuksen tekemistä, mahdollista muuttamista tai päättämistä. Kieltäytyminen ilmoituspalvelusta tulee voimaan seuraavana pankkipäivänä siitä päivästä, kun pankki on vastaanottanut sähköpostiin ilmoituksen kieltäytymisestä. Tämän jälkeen liitteen mukaiset ehdot eivät sido asiakasta.

Selvyyden vuoksi todetaan, että mikäli asiakas kieltäytyy pankin tarjoamasta ilmoituspalvelusta, ei asiakas vapaudu EMIR sääntelyn mukaisesta ilmoitusvelvollisuudesta sekä ilmoitettavien tietojen oikeellisuuden varmistamisesta.

Kieltäytyminen ei vaikuta niiden johdannaissopimusten ilmoittamiseen, jotka on ilmoitettu ennen kieltäytymisilmoituksen vastaanottamista.

5. Ilmoituspalvelun sisältö

Mikäli asiakas ei ole tämän liitteen kohdan 4 mukaisesti kieltäytynyt ilmoituspalvelusta, pankki ilmoittaa kunkin johdannaissopimuksen pankkia ja asiakasta koskevat vastapuolen tiedot ja yhteiset tiedot EMIR sääntelyn mukaiseen määräaikaan mennessä kauppatietorekisteriin.

Sen varmistamiseksi, että pankilla on kaikki ilmoitusvelvollisuuden täyttämiseksi tarvitsemansa tiedot tai asiakirjat (joko sääntelyn tai kauppatietorekisterin edellyttämät), asiakkaan on annettava hyvissä ajoin pankille kaikki pankin pyytämät niiden välillä tehtyyn johdannaissopimukseen liittyvät vastapuolen tiedot tai yhteiset tiedot, joiden ei voida kohtuudella odottaa olevan pankin tiedossa. Asiakas vastaa sen varmistamisesta, että kyseiset tiedot ovat oikeat.

6. Vakuuttelut tietojen ilmoittamiseksi

6.1. Asiakas ja pankki

Asiakas ja pankki vakuuttavat kunkin ilmoitettavan johdannaissopimuksen osalta toimivansa vilpittömässä mielessä sopiakseen kauppatietorekisteriin ilmoitettavista yhteisistä tiedoista ennen kuin kukin ilmoitettava johdannaissopimus ilmoitetaan kauppatietorekisteriin.

6.2. Asiakas

Asiakas vakuuttaa toimittavansa pankille hyvissä ajoin kaikki pankin tarvitsemat ja pyytämät tiedot tai asiakirjat ilmoitusvelvollisuuden täyttämiseksi sekä ilmoituspalvelun ehtojen toteuttamiseksi. Asiakkaan tulee ilmoittaa pankille ilmoittamista varten tarvittavan ja kauppatietorekisteriin hyväksyttävän asiakasta koskevan LEI-tunnuksen tiedot ennen johdannaiskaupankäynnin aloittamista. Asiakas sitoutuu pitämään LEI-tunnuksen voimassa niin kauan, kun asiakkaan ja pankin välillä on voimassa olevia johdannaissopimuksia.

Jos asiakkaalle siirtyy yhtiöjärjestelyn (esimerkiksi sulautuminen, jakautuminen tai liiketoiminnan siirto) kautta pankin kanssa tehty johdannaissopimus, sitoutuu asiakas hankkimaan ja toimittamaan pankille kaikki yhtiöjärjestelystä johtuvat ja kauppatietorekisterin edellyttämät asiakirjat ja tiedot kauppatietorekisterin edellyttämässä muodossa, jotta pankki pys-

tyy toteuttamaan ilmoitusvelvollisuuden asiakkaan osalta. Lisäksi asiakas, jolle on siirtynyt pankin kanssa tehty johdannaissopimus yhtiöjärjestelyn johdosta, sitoutuu hankkimaan LEI-tunnuksen ja ilmoittamaan sen pankille viimeistään siinä vaiheessa, kun johdannaissopimus siirtyy asiakkaalle yhtiöjärjestelyn johdosta.

Asiakas vakuuttaa, että kauppatietorekisteriin ilmoitettava johdannaissopimus EMIR sääntelyn tarkoittamalla tavalla vähentää objektiivisesti mitattavissa olevalla tavalla riskejä, jotka liittyvät suoraan asiakkaan liiketoimintaan tai rahoitustoimintaan, ellei asiakas ilmoita pankille toisin.

Asiakas hyväksyy, että pankki voi asiakasta koskevien tietojen ilmoitusta tehdessään käyttää pankin hallussa tai tiedossa olevia asiakkaan vastapuolen tietoja, ellei niissä ole ilmeistä virhettä. Lisäksi asiakas vakuuttaa pankille, että kaikki sen ilmoitusta varten pankille toimittamat tiedot ja toisaalta pankin hallussa tai tiedossa olevat asiakasta koskevat vastapuolen tiedot ovat niiden ilmoittamishetkellä kaikilta olennaisilta osiltaan oikein, virheettömät ja täydelliset.

7. Tiedon luovuttaminen kolmannelle

Täyttääkseen sopijapuolille säädetyt EMIR sääntelyn mukaiset velvoitteet sopijapuolet vakuuttavat noudattavansa seuraavassa määriteltyjä ehtoja ilmoittamisvelvollisuutta koskien.

Huolimatta siitä mitä sopijapuolten välisessä johdannaissopimuksia koskevassa puitesopimuksessa, salassapitoa koskevassa sopimuksessa tai muussa sopijapuolten välisiin johdannaissopimuksiin liittyvässä tai niihin vaikuttavassa sopimuksessa sovitaan, kumpikin sopijapuoli antaa suostumuksensa tietojen julkaisemiseen ja ilmaisemiseen siinä laajuudessa ja tarkoituksessa, jota ilmoittamisvelvollisuutta koskeva sääntely, viranomaismääräys tai muu vastaava edellyttää johdannaissopimuksen tietojen ilmoittamiseksi kauppatietorekisteriin tai asianomaiselle viranomaiselle EMIR sääntelyn mukaisesti.

Sopijapuolella on oikeus julkaista, jakaa, antaa tai muuten ilmaista ilmoitusvelvollisuutta koskevan sääntelyn mukaista tietoa pää- tai sivukonttorilleen, emo-, tytär- tai sisaryhteisölleen, muulle edustajalleen tai taholle taikka vastaavalle, joka tarjoaa sopijapuolelle palvelua ilmoittamista koskevien velvoitteiden täyttämiseksi. Julkaistavat ja ilmaistavat tiedot voivat tarkoittaa johdannaissopimuksen kaupallisia tietoja mukaan lukien johdannaissopimuksen sopijapuolen yksilöintitietoja. On mahdollista, että tietojen julkaiseminen tai ilmaiseminen johtaa siihen, että johdannaissopimusta tai sen hinnoittelua koskeva tieto voi tulla julkiseksi.

Sopijapuolella on oikeus käyttää kolmatta tahoa johdannaissopimusta koskevien tietojen ilmoittamiseen kauppatietorekisteriin täyttääkseen ilmoitusvelvollisuutensa EMIR sääntelyn mukaisessa laajuudessa ja tarkoituksessa. Mikäli sopijapuoli käyttää kolmatta tahoa ilmoittaakseen puolestaan yhden tai useamman toisen sopijapuolen kanssa tehdyn johdannaissopimuksen kauppatietorekisteriin, vakuuttaa sopijapuoli sopineensa tästä asianmukaisesti kyseisen kolmannen tahon kanssa.

8. Seuraukset tämän liitteen mukaisten ehtojen laiminlyönnille tai rikkomukselle

Jos sopijapuoli ei toteuta tässä liitteessä määriteltyjä toimenpiteitä tai velvoitteita, ei kyseistä rikkomusta tai laiminlyöntiä pidetä tämän sopimuksen tai muun sopimuksen laiminlyöntinä. Tämä ei kuitenkaan rajoita laissa määriteltyjä sopijapuolelle myönnettyjä tai annettuja oikeuksia, valtuuksia, suojaeinoja ja etuoikeuksia.

Asiakas sitoutuu korvaamaan pankille sääntelyn sallimissa rajoissa kaikki ilmoittamiseen liittyvät menetykset, tappiot, vahingot, kulut, kustannukset, sakot ja muut vastuut, jotka aiheutuvat pankille, sen läheisyhteisölle tai edustajalle suoraan tai välillisesti siitä syystä, että (i) asiakkaan pankille toimittama tieto tai asiakirja on ollut virheellinen tai puutteellinen, (ii)

asiakas ei ole toimittanut pankille pyynnöstä huolimatta riittävän ajoissa kaikkia ilmoitusvelvollisuuden täyttämiseksi tarvittavia tietoja tai asiakirjoja tai (iii) asiakas ei ole lainkaan toimittanut pankille ilmoitusvelvollisuuden täyttämiseksi tarvittavia tietoja tai asiakirjoja. Puutteellisten tai virheellisten tietojen tai asiakirjojen toimittaminen taikka tietojen tai asiakirjojen toimittamisen jättäminen koskee tilannetta, jossa osapuolet tekevät johdannaissopimuksen tai tehdyssä johdannaissopimuksessa tapahtuu muutos tai sopijapuolta koskevissa ilmoitettavissa tiedoissa tapahtuu muutos, joka edellyttää ilmoittamista kauppatietorekisteriin.

9. Virheellisten tietojen korjaus

Jos pankki tai asiakas huomaa virheen aiemmin toiselle sopijapuolelle toimitetussa missä tahansa tiedossa, joka on olennainen ilmoitusvelvollisuuden täyttämisen kannalta, tulee kyseisen sopijapuolen ilmoittaa tästä toiselle sopijapuolelle niin pian kuin kohtuullisesti edellyttäen on mahdollista. Tämän jälkeen sopijapuolten tulee yrittää korjata kyseinen virhe vilpittömässä mielessä ja käytettävissä olevin ja kaupallisesti kohtuullisin keinoin. Korjattu tieto tulee ilmoittaa kauppatietorekisteriin.

Tiedot, jotka toimitetaan kauppatietorekisteriin ilmoitusvelvollisuuden täyttämiseksi, toimitetaan riippumatta siitä, mitä mahdollisia nykyisiä tai tulevia riitoja tai kiistoja sopijapuolten välillä on ja jotka liittyvät kyseisiin tietoihin. Tällaisen riidan tai kiistan yhteydessä oikeuden, valtuuden tai etuoikeuden käyttämättä jättämisen tai viiveellä käyttämisen ei katsota tarkoittavan sopijapuolten välistä riitaa tai kiistaa koskevaa luopumista. Oikeuden, valtuuden tai etuoikeuden yksittäisen tai osittaisen käytön ei myöskään katsota estävän kyseisen oikeuden, valtuuden tai etuoikeuden uutta käyttöä tai sen loppuosan käyttöä, eikä minkään muun oikeuden, valtuuden tai etuoikeuden käyttöä tällaisessa sopijapuolten välisessä kiistassa tai riidassa.

10. Liitteen ehtojen muuttaminen

Pankilla on oikeus yksipuolisesti muuttaa tämän liitteen ehtoja ilmoittamalla asiakkaalle kirjallisesti kohtuullisessa ajassa ennen kyseisen muutoksen voimaantuloa pankin hallussa olevaan asiakkaan osoitteeseen, sähköpostiosoitteeseen tai sopijapuolelle henkilökohtaisesti. Mikäli asiakas ei hyväksy muutosta, on asiakkaalla oikeus kieltäytyä ilmoituspalvelusta tämän liitteen kohdan 4 mukaisesti.

JOHDANNAISSOPIMUSTEN RISKEISTÄ

Tämän tiedotteen tarkoituksena on selvittää asiakkaalle eräitä johdannaissopimuksiin liittyviä riskejä.

Johdannaissopimuksella tarkoitetaan sopimusta, jonka arvo riippuu sopimuksen kohde-etuuden arvon muutoksista. Johdannaissopimuksilla pyritään suojautumaan kohde-etuuden arvon muutoksilta tai hyötymään niistä. Johdannaissopimuksia ovat mm. optiot, termiinit, koron- ja koron- ja valuutanvaihtosopimukset ja niihin liittyvät optiot ja/tai näiden yhdistelmät ja/tai muut vastaavat sopimukset.

Yleistä johdannaisiin liittyvistä riskeistä

Kaupankäynti johdannaisilla sisältää tiettyjä riskejä, joista kerrotaan tässä asiakirjassa. Asiakas kantaa vastuun riskeistä ja hänen on siten perehdyttävä johdannaissopimuksen ehtoihin, ominaisuuksiin ja siihen liittyviin riskeihin. Asiakkaan on myös jatkuvasti seurattava johdannaissopimustaan. Asiakkaan on oltava tarvittaessa valmis nopeisiin toimenpiteisiin, esimerkiksi asettamaan lisävakuuksia tai päättämään sijoituksensa johdannaisiin (kuitata tai sulkea positionsa).

Johdannaissopimusten käyttäminen

Johdannaissopimuksen arvo riippuu sopimuksen kohde-etuuden arvon muutoksista. Kohde-etuus voi koostua rahoitusvälineistä tai muusta omaisuudesta, jolla on taloudellista arvoa, kuten valuutasta tai raaka-aineista, tai jostakin muusta arvon mittarista, kuten indeksistä. Johdannaissopimuksilla voi suojautua kohde-etuuden epäedullisia hintaheilahteluja vastaan. Niitä voidaan käyttää myös voiton tai tuoton tavoitteluun sijoittamatta suoraan kohde-etuuteen. Johdannaissopimusten käyttö perustuu arvioon siitä, kuinka kohde-etuuden arvo kehittyy tietyllä aikavälillä. Ennen johdannaiskaupankäynnin aloittamista on siis tärkeää, että asiakas ymmärtää johdannaiskaupan perusteet ja minkälainen hintakehitys kohde-etuudella on oletettavissa. Tämän tiedon perusteella asiakas valitsee oikean johdannaissopimuksen tai johdannaissopimusten yhdistelmän.

Yhdistelmätuotteiden kaupassa on tärkeää perehtyä tuotteen eri osiin ja niiden yhteisvaikutukseen. Joissakin tapauksissa osien yhteisvaikutukseen voi liittyä suurempi riski kuin kuhunkin osaan erikseen.

Johdannaissopimusten tyypilliset ominaisuudet

Johdannaissopimusten rakenne aiheuttaa sen, että kohde-etuuden hinnanvaihtelu vaikuttaa johdannaissopimuksen kurssiin tai hintaan.

Hinnanmuutoksen vaikutus johdannaissopimukseen on usein voimakkaampi kuin itse kohde-etuuden arvonmuutos. Tällaista hintavaikutusta kutsutaan vipuvaikutukseksi ja se voi johtaa suurempiin voittoihin sijoitettuun pääomaan nähden kuin jos kyseinen pääoma sijoitettaisiin suoraan kohde-etuuteen. Toisaalta vipuvaikutus voi yhtä hyvin tuottaa suuremman tappion johdannaissopimuksissa kuin kohde-etuuteen kohdistunut hinnanmuutos siinä tapauksessa, että kohde-etuuden hintakehitys ei vastaa odotuksia. Vipuvaikutus, eli voiton mahdollisuus tai vastaavasti tappion riski, vaihtelee johdannaissopimusten rakenteen ja käyttötavan mukaan. Tästä syystä johdannaissopimusten ja kohde-etuuksien hintakehitystä on tarkkaan seurattava. Asiakkaan on valmistauduttava toimimaan nopeasti, jos johdannaissopimuksen hintakehitys on muuttumassa epäedulliseen suuntaan. Riskiä arvioitaessa on myös otettava huomioon se mahdollisuus, että position sulkeminen voi vaikeutua epäedullisen hintakehityksen aikana.

Pörssijohdannaissopimuksiin liittyy velvollisuus asettaa vakuus. Vakuuden asettamisvelvollisuus koskee sekä vakioidun option asettajaa, jolla on velvollisuus sopimuksen toteutukseen, että molempia osapuolia termiinisopimuksessa. Sitä mukaa kun kohde-etuuden hinta nousee tai laskee ja tästä johtuen myös johdannaissopimuksen arvo nousee tai laskee,

muuttuu myös vakuusvaatimus. Lisävakuutta voidaan siis vaatia jossain vaiheessa. Vipuvaikutus vaikuttaa myös vakuusvaatimukseen, joka voi muuttua nopeasti ja voimakkaasti. Jos asiakas ei aseta riittävää vakuutta, on pankki yleensä pidättänyt itsellään oikeuden yksipuolisesti päättää sijoituksen tappioiden minimoimiseksi. Asiakkaan on siis seurattava tarkasti hintakehitystä myös vakuuksien kannalta, jotta hän välttyisi yksipuoliselta position sulkemiselta.

Johdannaissopimusten voimassaoloaika vaihtelee päivistä useisiin vuosiin. Hintojen vaihtelut voivat olla voimakkaampia lyhyen ajan voimassa olevissa johdannaissopimuksissa. Esimerkiksi option hinta laskee yleensä nopeammin voimassaoloajan loppua kohden niin sanotun aika-arvon vähenemisen vuoksi. Asiakkaan on siis tarkoin seurattava johdannaissopimusten voimassaoloaikoja.

Vakioidut ja vakioimattomat johdannaissopimukset

Johdannaissopimuksilla käydään kauppaa vakioidussa (pörssijohdannaissopimukset) ja vakioimattomassa (OTC-johdannainen) muodossa.

Vakioiduilla johdannaissopimuksilla käydään kauppaa säännellyillä markkinoilla (johdannaissörssesseissä) noudattamalla vakioehtoisia sopimusehtoja.

Vakioimattomilla johdannaissopimuksilla kauppaa käyvän on syytä perehtyä erityisen tarkasti sovellettaviin yksilöllisiin sopimusehtoihin.

Ulkomaisten vakioitujen johdannaissopimusten kaupassa noudatetaan yleensä maakohtaisia pörssikauppaa ja välitystä koskevia sääntöjä ja määräyksiä. Nämä ulkomaiset ehdot eivät välttämättä ole samanlaisia kuin Suomessa voimassa olevat ehdot.

Asiakkaan tulee ennen yksittäisen johdannaissopimuksen tekemistä

- itsenäisesti harkita johdannaissopimuksen soveltuvuus aiottuun tarkoitukseen,
- varmistua, että sopijapuoli toimii lakien ja viranomaisten määräysten mukaisesti,
- perehtyä johdannaissopimuksen ehtoihin, ominaisuuksiin, siitä aiheutuviin velvollisuuksiin ja oikeuksiin sekä muihin vaikutuksiin ja hyväksyä ne asiakasta sopimuksena velvoittavaksi,
- varmistua, että johdannaissopimus on sopijapuolta velvoittava ja sopijapuolen päätöksentekoaikavälissä hyväksytty ja
- arvioida ammattitaitonsa, kokemuksensa ja johdannaissopimuksen seuranta- ja hallinnointimahdollisuuksiensa riittävyys myös muuttuvissa olosuhteissa.

Asiakkaan tulee tietää johdannaissopimuksesta, että

- kohde-etuuden arvon muutoksen eli markkinariskin lisäksi johdannaissopimusten arvoon ja sopijapuolten suoritusvelvollisuuksien määrään, ajoitukseen ja toteutukseen vaikuttavat mm. markkinatapahtumat, yleistoloudelliset ja poliittiset tekijät sekä lainsäädännön muutokset,
- johdannaissopimukseen liittyy osapuolten maksukyvyttömyydestä johtuva suorituksen viivästymisen ja luottotappion riski ja
- johdannaissopimuksen ehtojen muuttaminen tai sopimuksen päättäminen kesken sopimuskauden tai oikeuksien ja velvollisuuksien siirtäminen kolmannelle osapuolelle saattaa viedä aikaa ja aiheuttaa kustannuksia, varsinkin jos johdannaissopimus on laadittu tiettyyn tarkoitukseen (ns. räätälöity johdannaissopimus).

Asiakkaan sopijapuolena oleva pankki

- toimii johdannaissopimuksessa sopijapuolena omaan lukuunsa ja sitoutuu vain johdannaissopimuksen nimenomaisiin ehtoihin,
- ei toimi asiakkaan neuvonantajana tai asiamiehenä, ellei näin erikseen nimenomaisesti sovita,
- ei vastaa johdannaissopimusten taloudellisesta tuloksesta asiakkaalle,
- voi omaan tai toisten asiakkaidensa lukuun käydä samanaikaisesti tai eriaikaisesti kauppaa muiden osapuolten kanssa vastaavilla tai vastakkaiseen suuntaan vaikuttavilla johdannaissopimuksilla.

Laki luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta

- Taloudelliseen kriisiin joutuneessa pankissa pankin omistajien lisäksi velkojat, kuten pankin johdannaiskaupan vastapuolet, kantavat pankin tappiot. Tämä toteutetaan kriisihallinnon kautta. Vakavissa taloudellisissa vaikeuksissa oleva pankki voidaan viranomaisten toimesta asettaa kriisihallintoon, jolloin kriisinratkaisuviranomaisella on muun muassa oikeus sulkea kriisinratkaisutoimien yhteydessä pankin ja asiakkaan välinen johdannaissopimus sen ehdoista riippumatta sekä alentaa johdannaissopimukseen perustuvan velan arvoa.
- Johdannaiskaupankäyntiin pankin kanssa liittyy riski siitä, että pankin vakavien taloudellisten vaikeuksien johdosta mahdollisesti aloitettavassa kriisinratkaisumenettelyssä kriisinhallintaviranomainen voi sulkea pankin ja asiakkaan välisen johdannaissopimuksen sekä alentaa siihen perustuvan velan arvoa.

Tässä tiedotteessa ei ole kuvattu tyhjentävästi johdannaissopimukseen liittyviä riskejä. Asiakkaan tulee tarvittaessa ottaa yhteyttä riippumattomaan asiantuntijaan johdannaissopimusten riskien arvioimiseksi.

Sijoittaminen johdannaissopimukseen tapahtuu asiakkaan omalla riskillä.

Asiakkaan on huolellisesti tutustuttava yleissopimuksen ja yksittäisen johdannaissopimuksen ehtoihin sekä muihin johdannaissopimusta, sen ominaisuuksia ja riskejä koskeviin tietoihin.

Käytäessä kauppaa johdannaissopimuksilla on tärkeää aina tarkastaa niihin liittyvät vahvistukset, tiliasema- sekä muut raportit ja ilmoittaa niissä mahdollisesti olevista virheistä välittömästi.

Asiakkaan tulee seurata johdannaissopimustensa arvonmuutoksia.

Asiakkaalla on vastuu johdannaissopimusten mukaisten vakuusvaatimusten täyttämisestä.

Asiakkaan on itse ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin vähentääkseen riskiä sijoituksissaan.